

VINERI • 25 FEBRUARIE 2005 • ANUL LV NR.8

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

„Aceasta a fost cea mai reușită tabără de schi...”

Un sat românesc în imagini și obiecte

Bal românesc în spirit tinerească

CALENDAR ORTODOX

28 februarie, luni – † Cuviosii Ioan Casian Romanul și Gherman din Dobrogea; Cuv. Vasile Mărturisitorul
1 martie, marți – Cuv. Muceniță Evdochia; Cuv. Domnina și Sf. Muceniță Antonina; Sf. Marcel și Anton
2 martie, miercuri – Sf. Sfinți Mucenici Teodot, Episcopul Cirenei; Sf. Mc. Isihie și Nestor
3 martie, joi – Sfinții Mucenici: Eutropiu, Cleonic și Vasilisc
4 martie, vineri – Cuv. Gherasim de la Iordan; Sf. Mucenici Pavel și Iuliana, sora lui
5 martie, sâmbătă – Sf. Mucenic Conon din Isauria; Sf. Mc. Conon Grădinarul și Sf. Muceniță Iraida. (Sâmbăta morților – Moșii de iarnă)
6 martie, duminică – Sfinții 42 Mucenici din Amoreea; Sf. Eufrosin. Duminica Lăsăturii sec de carne (a Înfricoșatei Judecări); Ap. I Corinteni 8, 8-13; 9, 1-2; Ev. Matei 25, 31-46; glas 7, voscr. 7

AGENDĂ

28 februarie

1754 – s-a născut în satul Râciul de Câmpie, de lângă Târgu Mureș, *Gheorghe Șincai*, istoric, filolog, reprezentant de seamă al Școlii Ardelene.

1859 – a apărut, la București, prima revistă umoristică românească – „Țânțarul”, editată de C. A. Rosetti și N. T. Orășanu.

1 martie

1812 – s-a născut *Nicolae Kretzulescu*, medic, om de știință.

2 martie

1824 – s-a născut, în Boemia, *Bedrich Smetana*, compozitor ceh, creatorul școlii muzicale naționale cehe.

3 martie

1863 – a murit *Iancu Văcărescu*, poet de mare tensiune în sfera liricii erotice și clasic prin analiza stărilor sufletești.

4 martie

1953 – s-a stins din viață, la Moscova, *Serghei Sergheevici Prokofiev*, compozitor, pianist și dirijor sovietic.

1977 – a fost puternicul cutremur din România.

5 martie

1955 – a murit, la București, prozatoarea, *Hortensia Papadat Bengescu*. Prin creația sa „romanul românesc se instalează temeinic în mediul citadin”.

6 martie

1475 – s-a născut *Michelangelo Buonarroti*, genial pictor, sculptor și arhitect italian.

1619 – s-a născut *Cyrano de Bergerac*, satirist și dramaturg francez.

1953 – a murit, în închisoarea de la Sighet, omul politic *Iuliu Maniu*, lider PNȚ.

Poza săptămânii

„Oare o să mă creadă lumea că io am pușcat mistrețul ăsta în Carpați?
la fă-mi tu mie totuși o poză!”

Budapesta

Vizita ministrului român al apărării

Ministrul Apărării Naționale, *Teodor Atanasiu* s-a aflat, în perioada 22-23 februarie, într-o vizită la Budapesta, la invitația omologului său ungar, *Juhász Ferenc*. Discuțiile dintre cei doi au vizat viitorul cooperării militare dintre cele două țări în cadrul NATO și UE, dar și cooperarea regională. Atanasiu apreciază că rela-

țiile militare dintre România și Ungaria sunt un model real de colaborare bilaterală în regiune. Tot în contextul vizitei desfășurate la Budapesta, ministrul Atanasiu s-a întâlnit și cu Președintele Comisiei de Apărare a Parlamentului ungar, precum și cu secretarul de stat în Ministerul de Externe, *Bársony András*.

T. Iova

Colaborare româno-maghiară
în domeniul informaticii

Ministrul român al comunicațiilor și tehnologiei informației, *Nagy Zsolt*, a efectuat în perioada 15-16 februarie o vizită la Budapesta, la invitația omologului său, *Kovács Kálmán*, ministrul informaticii și comunicațiilor din Ungaria. Cei doi miniștri au discutat modalitățile de punere în practică a prevederilor me-

morandumului semnat la Budapesta în data de 14 ianuarie 2005, convenind inițierea unei serii de proiecte comune în domeniul informaticii. S-a subliniat, între altele, importanța elaborării unor proiecte pentru minoritățile de lângă graniță în vederea integrării acestora în societatea informațională.

I. Kaupert

Concert de chitară
la Budapesta

Cu ocazia Sărbătorii Francofoniei, Ambasada României și Institutul Cultural Român din Budapesta organizează în data de 8 martie, cu începere de la ora 18.00, concertul intitulat „Renaștere și baroc”, susținut de chitaristul român *Maxim Belciug*. Concertul va avea loc în sala de spectacol a Institutului Francez din Budapesta (str. Fő nr. 17).

Cu o zi mai târziu, 9 martie, același muzician va susține un concert la Institutul Cultural din strada Izsó nr. 5. În program va figura muzică spaniolă, latino-americană și flamenco. Invitatul de onoare al seratei va fi *E.S. Dr. Antonio Ortiz Garcia*, ambasadorul Regatului Spaniei la Budapesta.

E. Iova

Bichișciaba

Reprezentanții minorităților
își vor declara averea

La Bichișciaba s-a desfășurat recent o întâlnire a conducătorilor de naționalitate din Ungaria, la care au participat în jur de 100 de reprezentanți ai slovacilor, românilor, sârbilor, rromilor, germanilor și polonezilor. *Bartóki László*, vicepreședintele Consiliului Județean Bichiș a accentuat, printre altele, că în Bichiș s-a sporit numărul autoguvernărilor minoritare.

La întâlnirea din reședința bichișeană a participat și *Paulik Antal* de la Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice, care a vorbit despre necesitatea modificării Legii pentru Minorități. Legea modificată ar obliga reprezentanții autoguvernărilor de naționalitate să-și facă declarațiile de avere, dar ar întări și statutul limbii minoritare, se prevede în proiect.

R. Pățaș

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Schiori români din Ungaria pe pârtiile din România
(Foto: Toma Ciotea)

Jula

Ședință anuală
la UCRU

Sâmbăta, 26 februarie, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria va ține ședința Adunării generale, cu începere de la ora 10.30, la sediul din Jula. În programul zilei se vor dezbate următoarele teme: darea de seamă despre activitatea din anul 2004, dezbateră gospodăririi din anul 2004, planul de muncă pentru anul 2005, planul bugetar pentru 2005. După încheierea ședinței, va urma un spectacol cultural, cu participarea actorilor Teatrului de Stat din Arad, care va prezenta piesa „Suflerul friicii”, de *Mattei Vișniec*.

C. Martin

Întrunirea
Coaliției

Prezidiul Coaliției Românilor din Ungaria informează membrii Adunării Generale că ședința anuală a acestui for va avea loc pe o dată modificată, la 4 martie, vineri, cu începere de la ora 15.30. Ședința se va ține în sediul din str. Gh. Doja nr. 8 al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

E. I.

www.foaia.hu

foaia@axelero.hu

Sfințirea monumentului Gojdu la Budapesta

Monumentul funerar al marelui mecena Emanuil Gojdu s-a reîntors la Budapesta, în cimitirul Kerepesi, la sfârșitul lunii ianuarie, unde a fost reînaltat.

Odată împlinit acest fapt, duminică, pe data de 27 februarie, va avea loc o zi de comemorare în cinstea acestui mare sprijinitor al cauzei românilor din Ungaria. Împlinindu-se 135 de ani de

de către istorici și specialiști sosiți din România și Ungaria. Simpozionul va fi urmat de sfințirea monumentului funerar, la cimitirul Kerepesi, însoțită de depunerea coroanelor. La eveniment vor participa *Călin Fabian*, Ambasadorul României la Budapesta, Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie, precum și reprezentanți ai Uniunii Culturale a Românilor din Un-

*„Ca fiu credincios al Bisericii mele laud Dumnezeu-
irea, căci m-a creat Român; iubirea ce o am față de
națiunea mea, neîncetat mă face să stărui în faptă
pentru ca și după moarte să pot erumpe de sub gliele
mormântului spre a putea fi pururea în sânul națiunii
mele.”*

Emanuil Gojdu

la moartea acestei mari personalități, la capela ortodoxă română de pe strada Holló va avea loc, cu începere de la ora 9.30, o Sfântă Liturghie arhierască, săvârșită de către Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie, Întâistătorul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, în cadrul căreia se va face și o slujbă de pomenire în amintirea lui Emanuil Gojdu.

După Sfânta Liturghie, programul zilei va continua cu un simpozion științific cu tema „Emanuil Gojdu: un promotor al multiculturalismului european”, susținut

de către istorici și specialiști sosiți din România și Ungaria, reprezentanți ai Fundației „Emanuil Gojdu” din România și ai firmei UAMT SA Oradea, unde s-au efectuat o mare parte din lucrările de refacere ale monumentului. Sunt invitați la eveniment și membrii comunității românești din Budapesta. Programul zilei se va încheia la Ambasada României cu o întâlnire cu membrii comunității românești, ne-a informat *Alexandru Ghișă*, consilier la Ambasada Română din Budapesta.

T. Iova

Un sat românesc în imagini și obiecte

Cu titlul „Satul nostru – Bedeu”, pe data de 15 februarie, la Centrul de Documentare și Informare al ATRU a avut loc deschiderea unei expoziții, în cadrul căreia a fost prezentat satul bihorean, în imagini și obiecte. Vizitatorii au fost așteptați de o sală frumos amenajată. Pe pereți erau expuse fotografii vechi și noi care prezentau satul Bedeu împreună cu viața locuitorilor, realizate de către fotografi *Ioan Sz. Kiss* și *Sándor Zoltán*, iar alături de acestea erau desene realizate de copiii școlii generale din localitate. Pe lângă acestea erau expuse diferite obiecte de uz casnic folosite pe vremuri. Alături de cei prezenți, a fost de față și *Alexandru Ghișă*, consilier al Ambasadei României de la Budapesta, *Eszenyi Antal*, primarul Bedeului, și *Traian Cresta*, președintele ATRU.

În cuvântul de salut, directorul Centrului, *Eva Ruja Bányai*, a arătat faptul că într-o sală de expoziție, de obicei, este dominantă arta plastică, sub diferitele ei forme. Însă vernisajul ce s-a deschis acum este o ocazie cu totul deosebită, aici fiind prezentat un sătuleț, împreună cu locuitorii săi.

În urma acestuia, elevii cursului superior din școala generală din Bedeu, împreună cu eleve ale Liceului „Nicolae Bălcescu” au prezentat un program din care cei prezenți au aflat istoria satului și elemente de folclor ale comunității. Prima dată, elevele *Anikó Kakócz* și *Sofia Jurca* au făcut o prezentare a istoricului Bedeului, în limba maghiară, cântând și melodia „Pe marginea drumului”. După aceasta, a urmat elevul

Foto: C. Martin

bedeuan *David Leo*, care a prezentat o povestire de *Ioan Sz. Kiss*, intitulată „Brișca lui Ionică”, iar mai apoi s-a alăturat colegelor sale din școala generală din Bedeu, și, după audierea unei anecdote din istoria satului, au cântat două cântece tradiționale. În urma

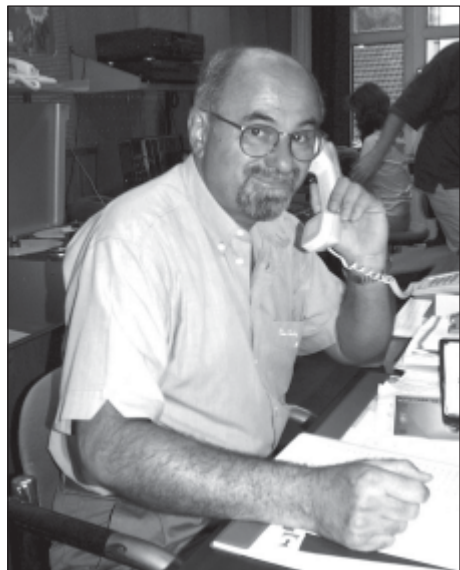
programului prezentat de către copii, deschiderea oficială a vernisajului a făcut-o *Elena Silaghi*, directoarea școlii din localitate. În cuvântul rostit, dânsa a prezentat istoricul satului, în concluzie spunând că „obiceiurile doar atâta valoare au, câte putem să transmitem generațiilor

viitoare”. După dânsa, *Alexandru Ghișă* a rostit un cuvânt de salut, prin care a accentuat faptul că o asemenea inițiativă trebuie să continue, fiind o ocazie unică de a aduna date cât mai multe despre o localitate, despre oamenii care viețuiesc în ea, dar și un mijloc deosebit prin care copiii pot face cunoștință cu generațiile celor de dinaintea lor, astfel păstrându-se memoria și obiceiurile strămoșilor.

Toma Iova

Valorile unei arhive

Redacția Română a Societății Maghiare de Radiodifuziune în acest an împlinește 25 de ani de activitate. Pe parcursul acestui sfert de secol, în emisiunile sale au fost invitate numeroase personalități ale vieții noastre publice și și-au spus părerea, ne-au cântat, ne-au povestit români „de-ai noștri”. Dacă cineva a ascultat emisiunea din 10 februarie, consacrată în întregime memoriei dascălului Gheorghe Dulău, trecut la cele veșnice, înțelege despre ce este vorba: în această emisiune, cu ajutorul arhivei Redacției, figura marcantă a Micherechiului mai bine de o jumătate de secol ne-a povestit despre monografia lui Păcș, apoi despre sosirea trupelor românești la Miche-

rechi în 1944, ne-a vorbit despre „mișcarea” femeilor din Micherechi în ajunul revoluției din 1956, ne-a vorbit despre cum s-a desfășurat la Budapesta turnarea filmului „Csempészek” („Contrabandiștii”), și ne-a vorbit apoi și despre pasiunile lui, de exemplu fotografiatul sau măsurarea precipitației. Aceste secvențe sonore s-au adunat pe parcursul a două decenii și jumătate...

Noi, cei de la Redacția Română despre aceste valori vorbim. Societatea Maghiară de Radiodifuziune ne promite acum că începând din primăvara acestui an va începe înregistrarea și apoi arhivarea tuturor emisiunilor difuzate pe posturile sale. Dar rămâne sub semnul întrebării dacă și pe cele difuzate în limbile minorităților. Nu mai vorbesc de faptul că nici nu intră în discuție arhivarea celor difuzate până acum, deci „produsul”, în cazul nostru a celor 25 de ani.

Noi credem că pe bună dreptate ar fi o datorie, poate și morală, a comunității noastre să contribuie la „punerea la punct” a acestei probleme, a acorda o mai mare atenție valorificării acestui tezaur sonor.

Modalitățile tratării acestei probleme sunt, bineînțeles, diverse. Nu e datoria noastră să dăm sfaturi, să ne impunem. Ideea credem că e nobilă și aducerea ei în discuție are următoarea rațiune: aceste înregistrări pot fi apoi introduse chiar și în cursurile de civilizație română din școlile noastre, pot fi arătate lumii și, nu în ultimul rând, pot fi reascultate oricând de fiecare dintre membrii comunității noastre. **Petru Cîmpian**

De Mărțișor vine leul greu

Începând cu 1 martie 2005, în România prețul mărfurilor va fi afișat deja și în „leu greu”, alături de prețurile vechi, care sunt obligatorii. Leul greu, care va fi introdus oficial din 1 iulie, este echivalent cu zece mii de lei actuali. Tăierea celor patru zerouri va da posibilitatea de rotunjire a prețurilor atât în sus, cât și în jos. La ora actuală nici o altă țară din UE nu-și exprimă prețurile cu cinci zerouri ca România, ci doar cu două cifre. Noul leu va face trecerea mai ușoară la Euro pentru că este mai simplu să schimbi 1 Euro cu 4 lei noi, decât cu 40.000 lei. În plus, noile însemne monetare, vor avea exact dimensiunile bancnotelor Euro și nu vor mai fi necesare schimbări ale bancomatelor pentru carduri când se va trece la Euro. **I. K.**

Românii de pretutindeni, în focar

Liga Tinerilor Români de Pretutindeni a lansat recent buletinul *Focus on Romanians* – raport de monitorizare privind discriminarea românilor de pretutindeni în anul 2004, informează agenția RGN-Press.

Lansarea a avut loc luni, 21 februarie, la Centrul „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni. Raportul, realizat de Liga Tinerilor, în colaborare cu organizații neguvernamentale din România și din afară, cuprinde cazuri de încălcări a drepturilor omului în comunitățile românești din jurul granițelor. Primul nu-

măr al buletinului *Focus on Romanians* are ca centre de interes situația școlilor românești din Transnistria, persecutate de către miliția separatistă timp de aproximativ jumătate de an și monitorizarea situației românilor de pretutindeni.

Cu aceeași ocazie s-a lansat și colecția legislativă „Comunități românești – drepturi și norme universale”, realizată de Liga Tinerilor Români de Pretutindeni, ce cuprinde documentele internaționale și europene privind protecția minorităților europene.

I. Kaupert

Europenii și credința

71% dintre europeni declară că sunt credincioși, dar există mari diferențe din acest punct de vedere între o țară și alta conform sondajului publicat de La Croix. Dintre țările avute în vedere, rata cea mai înaltă a religiozității a fost înregistrată în Polonia, 97%, iar cea mai mică a fost găsită în Cehia, unde doar 37% dintre cetățeni se declară credincioși. Rata religiozității se ridică la 87% în Rusia, și se păstrează ridicată în Austria și Spania (84%, respectiv 80%). În ciuda acestor rezultate, doar jumătate dintre europeni declară că sunt convinși de existența unei vieți după moarte, și doar 43% cred că au nevoie de religie pentru a face distincție între bine și rău.

Debut în programul INTERREG

În cadrul zilelor informațiilor, Reprezentanța din Bichișciaba a Direcției de Dezvoltare Teritorială VÁTI și Consiliul Județean Bichiș au prezentat programele lansate recent INTERREG III/A / PHARE CBC – referitor la relația maghiaro-română și INTERREG III/A/ CARDS – referitor la relația între Ungaria, România și Serbia și Muntene-

gru. Pe această temă s-au ținut întruniri miercuri, 23 februarie, la Jula, joi, 24 februarie, la Mezőhegyes și Orosháza, iar vineri 25 februarie la primăria din Szeghalom. În program se prevede că județele din Ungaria, aflate lângă frontiera cu România, pot accesa proiecte în valoare de 31,9 milioane de euro, circa 8 miliarde de forinți.

(TriplexNews)

Întâlnirea românilor de pretutindeni „Hai Acasă” la Mangalia

La Mangalia s-a stabilit săptămâna trecută data în care se va organiza în 2005 simpozionul „Românii de Pretutindeni”. Acesta a fost stabilit să se desfășoare în perioada 29 iulie–8 august 2005, concomitent cu cea de-a patra ediție a concursului „Miss Diaspora”. Atât simpozionul „Românii de Pretutindeni”, cât și „Miss Diaspora” se vor reuni sub titulatura generică „Hai Acasă”, informează cotidi-

anul constănțean „Cuget Liber”, care mai precizează că municipiul Mangalia devine un punct de referință pentru organizarea unor manifestări de amploare care aduc la malul mării nume de remarcă ale diasporei din întreaga lume.

Românii din Ungaria au fost reprezentați la ediția festivalului din 2004 de jurnaliștii Tiberiu Boca și Ștefan Crâsta.

Rita Păcș

**Oferiți
1%**

**din impozitul Dumneavoastră
pentru scopuri românești!**

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04

Fundația „Pentru păstrarea limbii române”, Chitighaz
19375523-1-04

Fundația „Homo Ludens” din Jula
(Grădinița din strada Galamb)
18371062-1-04

Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Jula
18382378-1-04

Fundația „Pentru Musica” din Jula
18376146-1-04

Asociația „Pentru Micherechi”
18380802-1-04

Biserica Ortodoxă Română din Ungaria
Cod tehnic: 0293

„Aceasta a fost cea mai reușită tabără de schi...”

Asociația Turistică a Românilor din Ungaria a organizat și în acest an o tabără de schi în România, în zona Sinaia, Predeal, Azuga și Poiana Brașov. Tabăra a avut loc în perioada 6–13 februarie. Excursioniștii au fost cazați în hotelurile Clăbucet și Premier din Predeal. Pe lângă schiat, ei au avut ocazia să viziteze monumentele din zonă și să cunoască obiceiurile, tradițiile acestei regiuni. Asociația Turistică, împreună cu Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, a asigurat și în acest an participarea gratuită a circa 20 de elevi de la școala românească din Iula. I-am rugat pe câțiva dintre cei care au participat la excursie să-mi povestească despre experiențele lor și despre timpul petrecut în tabăra de schi.

– La schiat a fost foarte bine, păcat că am stat numai o săptămână. Am avut timp foarte frumos, cer senin, însorit, și niște piste extraordinare. Am fost și la Brașov, unde am petrecut o zi nemaipomenită. Nu am avut de ce să ne plângem, pur și simplu totul a fost la înălțime și cu toții ne-am simțit foarte bine. (*Helga Ruja, Micherechi, clasa a 7-a*)

tele acoperite de zăpadă mare și proaspătă. Am avut o gașcă foarte faină, unde cu toții ne-am simțit nemaipomenit de bine. (*Estera Martin, Iula, clasa a 7-a*)

– Acum am fost pentru prima dată la schiat. Am avut un instructor din Budapesta, care ne-a ajutat să însușim acest frumos sport de iarnă, împreună cu profesoara de educație fizică,

– Am fost pentru a doua oară la tabăra de schi, organizată de Asociația Turistică. Și data trecută a fost bine, dar acum a fost superb. Pot să spun cu suflet liniștit că am avut niște condiții superbe. Am schiat foarte mult, deseori de la o înălțime de peste 2000 de metri ne-am dat jos pe pis-

Eva Moldovan Szentléleki. M-am bucurat foarte mult că am avut ocazia să mă întorc din nou în orașul Brașov, unde am trăit 15 ani. Zăpada a fost minunată, timpul foarte frumos. Pot să spun și în numele colegilor mei, că ne-am simțit enorm de bine cu toții. Deci, totul a fost minunat. (*Raluca Curcan, Budapesta, clasa a 9-a*)

– În acest an am avut ocazia să particip pentru a treia oară la tabăra de schi, în cadrul acestei organizări. Pistele erau foarte bune, de o lungime de un kilometru și schiam zilnic. Aveam la dispoziție piste de trei niveluri, care erau sembrate cu culori: cea roșie – pentru începători, cea albastră – pentru avansați și cea neagră – pentru cei meseriași, mai spre profesioniști. Tot timpul am avut piste cu zăpadă de calitate, doar o singură zi mi-a părut că era un strat de gheață subțire, dar noul ascensor, care în șase minute ne-a urcat în vârful pistei, iarăși demonstrează modernitatea pistelor. Timpul a fost frumos. Totul a fost foarte frumos. (*Attila Soós, Iula, clasa a 10/b*)

– Zilele treceau aproape la fel, dar nicicum nu erau plictisitoare. Chiar invers, ne-am distrat mult și ne-am simțit foarte bine. Zilnic schiam foarte mult în mediul atrăgător. Și cazarea, și întreținerea a fost ireproșabilă. Noi, de exemplu, împreună cu prietenii am fost cazați într-o cameră cu patru paturi, unde stăteam comod. Seara tinerii ne adunam și ne distrăm împreună. Unii jucau biliard, alții cărți, iar o parte stăteau de vorbă și glumeau. (*Csaba Sajti, Iula, clasa a 12/a*)

– Eu personal în acest an am fost pentru a zecea oară

la schiat în zona Predealului. Am fost plecați cu două autobuze, o gașcă foarte bună, care s-a simțit extraordinar. Timpul a fost foarte frumos, era destulă zăpadă și pe piste, care erau în stare impecabilă. În timpul zilei schiam mult, câteodată seara ne-am dat și cu sania. Este adevărat că schiez de mult timp, dar nici acum nu sunt atât de curajos ca și

frumos. Începând de la cazare și mâncare până la piste toate au fost grozave. Am avut ocazia să particip la schiat de mai multe ori, dar atât de bine ca și acum nu m-am mai simțit. La această excursie am fost prezentă și ca profesoară supravegheatoare. Dar trebuie să vă mărturisesc că nu prea a trebuit să mă folosesc de metodele unui supraveghetor, fiindcă

fratele meu, care după păreră mea iubește foarte mult acest sport de iarnă. Am avut posibilități să facem foarte multe lucruri, au fost care au încercat snowboardul, eu personal am rămas la schi. După păreră mea, aceasta a fost cea mai reușită tabără de schi dintre toate la care am participat. (*Toma Ciotea, Iula, clasa a 12/a*)

– Ne-am simțit cu toții foarte bine. A fost o atmosferă plăcută și timp foarte

copiii au demonstrat un comportament foarte bun. Cu toții am fost veseli și bucuroși, ceea ce nu a fost greu într-o atmosferă atât de plăcută. (*Eva Moldovan Szentléleki, profesoară a Liceului „Nicolae Bălcescu”*)

Cei cu care am stat de vorbă au fost mulțumiți din toate punctele de vedere, și cu toții speră că acest frumos obicei să rămână și pe viitor, ca și la anul să poată participa la o astfel de tabără de schi în România.

Cristian Martin

Dragostea

„Chiar dacă aş vorbi în limbi omeneşti şi îngereşti, şi n-aş avea dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zângănitor. Şi chiar dacă aş avea darul proorociei şi aş cunoaşte toate tainele şi toată ştiinţa, chiar dacă aş avea toată credinţa, aşa încât să mut munţii, şi n-aş avea dragoste, nu sunt nimic. Şi chiar dacă mi-aş împărţi toată averea pentru hrana săracilor, chiar dacă mi-aş da trupul să fie ars, şi n-aş avea dragoste, nu-mi foloseşte la nimic. Dragostea este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate, dragostea nu pizmuieşte, dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie, nu se poartă necuviincios, nu caută folosul său, nu se mânie, nu se gândeşte la rău, nu se bucură de nelegiuire, ci se bucură de adevăr; acoperă totul, crede totul, nădăjduieşte totul, suferă totul. Dragostea nu va pieri niciodată...” (1 Corinteni 13:1-8/a)

Dragostea nu pizmuieşte

Astăzi privim la o nouă trăsătură a dragostei. Ce nu este dragostea, ce nu face ea. Traducerile diferă în ce priveşte acest cuvânt. Termenul grecesc este „dzeloo”, care înseamnă: nu invidiază, nu fierbe, nu este geloasă, nu pizmuieşte. În Faptele Apostolilor 7:9, acest cuvânt apare în contextul istoriei lui Iosif, evocată de Ştefan în cuvântarea lui de apărare. El spune că patriarhii, fiii lui Iacov, fraţii lui, fierbeau de invidie, de ură şi mânie şi l-au vândut ca să fie dus în Egipt. Când eşti invidiat poți fi vorbit de rău, trădat şi vândut. Dar așa cum Dumnezeu a fost cu Iosif şi l-a izbăvit din toate necazurile lui şi i-a dat trecere, favoare şi înțelepciune înaintea lui Faraon, îți va da și ție.

Un alt text unde apare acest cuvânt este în Fapte

7:5. Pavel şi Sila sunt în Tesalonic şi intră în Sinagoga de acolo. Trei zile de Sabat au vorbit din Scripturi cu ei, dovedind că Isus este Cristosul. Unii din ascultători au crezut şi au trecut de partea lor. Dar unii din ei, care nu crezuseră, s-au umplut de pizmă şi au întărit cetatea împotriva lui Pavel. Invidia are rădăcini în egoism. Fraţii lui Iosif l-au făcut dispărut pe Iosif, pentru că îi deranja prezenţa lui. Nu puteau să-l vadă în faţa ochilor. De ce? Pentru că avea favoare în faţa tatălui său şi înaintea lui Dumnezeu. Chiar dacă eşti invidiat, favoarea rămâne. Egoismul îl face pe om să fie conştient numai de sine şi nu de Dumnezeu. În schimb, când este activată, legea dragostei distruge egoismul. Egoismul nu va permite niciodată să devii un ucenic al lui Cristos.

Trebuie să vrei să renunţi la tine însuţi (la căile egoiste) şi să-L urmezi pe Isus (Luca 14:26). Când renunţi la egoism, găseşti o viaţă reală (Mat. 10:39).

Isus este exemplul tău. Tocmai cum şi-a dat viaţa pentru tine (Ioan 10:11,15), şi tu trebuie să-ţi dai viaţa pentru alţii. A iubi pe alţii nu este o opţiune, ci o poruncă (Ioan 15:2-13). Când cultivi dragostea lui Dumnezeu în viaţa ta, înseamnă că ai trecut din moarte la viaţă (1 Ioan 3:10-14). Consecinţele netrăirii în dragostea lui Dumnezeu este că vei rămâne în egoism. Toate păcatele au rădăcina în egoism. Tu eşti chemat să fii plăcut lui Isus (2 Tim. 2:4). Toate fricile vin din egoism. În dragoste nu este frică (1 Ioan 4:18). Dacă vei practica această lege a dragostei, nu vei mai fi tu însuţi în centrul atenţiei tale, ci Dumnezeu şi alţii. Când faci ceva bun pentru cei ce tratează greşit, devii o persoană mai bună. Când semeni sămânţa bunătăţii în alţii, vei seceră o recoltă bună. Refuză să mai acţionezi după legea mândriei, pentru că mândria duce la pieire (Prov. 16:18). Este uşor să iubeşti pe cei ce tratează cu bunăvoinţă. Testul adevărat este să iubeşti pe cei ce tratează greşit. Dumnezeu să te ajute să treci testul. (Va urma)

Pastor Teofil Tripo

O seară binecuvântată la „Betel”

Dacă noi ca oameni, trăind în trup, avem zilnic nevoie de hrană, ne bucurăm atunci când suntem beneficiarii unor mese mult mai copioase, fiind invitaţi la anumite festivităţi sau sărbători. Tot așa şi în plan spiritual trăim momente binecuvântate atunci, când Dumnezeu foloseşte slujitorii Lui în a ne da o hrană spirituală deosebită. Domnul Isus în dialogul pe care L-a avut cu diavolul în pustie, l-a spus următoarele cuvinte: „Omul nu trăieşte numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.” (Matei 4:4)

Duminică seara, 13 februarie, Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi a trăit momente binecuvântate de părtăşie în Cuvântul lui Dumnezeu şi o închinare profundă prin cântare.

La patru ani după deschiderea noului locaş al bisericii noastre, Dumnezeu ne-a vorbit să fim foarte serioşi în călătoria noastră pe calea la care am fost chemaţi de El. Călătoria bisericii seamănă foarte mult cu ieşirea poporului evreu din Egipt şi trecerea prin pustie spre Canaan. Inspirat din textul din Exodul 13:17-22, fratele Ioan Jiji din Suceava a vorbit despre lucrurile pe care noi ca şi copii ai lui Dumnezeu trebuie să le avem în vedere, atunci când ne-am angajat să mergem pe calea Domnului.

A te opri pe calea Domnului este riscant, şi există posibilitatea să te uiţi înapoi, iar consecinţa este fatală, ajungând în situaţia soţiei lui Lot. A fi pe calea Domnului presupune a avea călăuzirea Duhului Sfânt, aşa cum au fost călăuziţi şi evreii: „Ziua într-un stâlp de nori, ca să-i călăuzească pe drum, iar noaptea într-un stâlp de foc, ca să-i lumineze pentru ca să meargă şi ziua şi noaptea.” (Exod. 13:21)

Oaspeţii din Suceava împreună cu membri ai Bisericii „Betel”

Şi nu în ultimul rând, a fi pe calea Domnului înseamnă ceea ce a făcut Apostolul Pavel şi este scris în 1 Corinteni 9:24, fiind înscris în această alergare care are ca scop câştigarea premiului pe care-l vom primi din mâna Domnului.

Fratele Daniel Hârtie din Suceava a laudat numele Domnului prin cântări, Dumnezeu înzestrându-l cu acest dar nu numai de a cânta, ci şi de a compune cântări, care hrănesc spiritualul din noi cu bogăţia Cuvântului lui Dumnezeu. Această seară deosebită va rămâne în memoria multor fraţi şi surori care au fost la închinare împreună cu noi. Mulţumim din inimă lui Dumnezeu pentru harul acordat nouă.

Viorel Bogdan, pastor asistent

Torţa Misiunii este titlul generic al unui proiect misionar, coordonat de Uniunea Bisericilor Creştine Baptiste din România, care se desfăşoară în câteva localităţi din ţară pe durata anului 2005 – informează biserici.ro. Acest itinerar misionar a debutat în 15 ianuarie în Biserica Creştină Baptistă „Sfânta Treime” din Bucureşti şi se încheie în acelaşi loc pe data de 11 decembrie a aceluiaşi an, după ce uneşte 38 de alte localităţi şi biserici baptiste din ţară. Torţa Misiunii va fi purtată pe o distanţă de aproximativ 3.650 km (pe şosea), unind capi-

Torţa Misiunii aprinde România

tala ţării cu celelalte oraşe în care există biserici baptiste ce manifestă o vie dorinţă de a transmite către alte biserici, printr-o unitate de credinţă şi viziune, flacăra misiunii care a fost aprinsă de Domnul Isus în inima primilor ucenici (Luca 24:32) şi care continuă să ardă şi în inima ucenicilor Săi din generaţia noastră.

Proiectul „Torţa

Misiunii în România” este o provocare pentru fiecare ucenic al lui Cristos din bi-

sericile baptiste din România de a deveni un purtător al luminii Adevărului Scripturii către grupurile de oameni ce nu-L cunosc încă pe Cristos. Dorim ca flacăra misiunii să se aprindă cu pasiune şi în inima ta! Să ne rugăm împreună ca Dumnezeu să facă bisericele din România să devină biserici misionare în care să existe torţe vii ale misiunii, reprezen-

tate de oameni care se roagă pentru lume, oameni care sunt gata să poarte flacăra Adevărului spre cei ce se află în crize şi oameni care sunt gata să sacrifice timp şi bani pentru ca Împărăţia lui Dumnezeu să se extindă pretutindeni în această lume. Să-l cerem lui Dumnezeu împreună ca bisericile noastre să nu devină fortăreţe înconjurare de ziduri care ne separă de lume şi care ascund lumina din noi, ci să devină „cetăţi aşezate pe munte”, torţe ale misiunii în care arde lumina Adevărului care poate fi văzută de lumea întreagă. R. P.

O convorbire despre pilda fiului risipitor

(Luca 15, 11-32)

Un tată avea doi fii. Într-o zi, cel mai tânăr doarește să plece din casa tatălui; el cere partea sa de moștenire. Tatăl său îi dă și fiul pleacă departe într-o țară străină. Cum el este bogat, îndată îl înconjoară prieteni interesați care nu-l părăsesc până nu și-a risipit toată averea în tovărășia lor și a femeilor cu moravuri rele. Într-o zi se vede ruinat, tocmai când se ivește și o foamete, și pentru a supraviețui se angajează la un om din țara aceea să-i păzească porcii, din a căror hrană se înfrupta și el; iată-l ajuns la capătul decăderii. Dar, își recapătă conștiința de sine: „*Își vine în fire*” și își reamintește că ar putea mânca în casa tatălui său, unde slugile au o viață mai bună decât a lui, acum. În consecință, el părăsește totul, pleacă spre tatăl său ca să-i ceară să-l primească lucrător în serviciul său. Tatăl îl zărește de departe, aleargă în întâmpinarea sa: „*Tată, strigă fiul, am păcătuit înaintea cerului și înaintea ta!*” Înainte chiar ca el să-și sfârșască vorba, tatăl îl strânge în brațele sale și îl primește ca fiu. Tatăl, plin de bucurie, poruncește slugilor să pregătească ospăț, să junghie vițelul cel gras. Fiul mai mare aude veselie când se întoarce de la câmp și întreabă despre ce este vorba. Când află că fratele său, risipitorul, s-a înapoiat, este cuprins de mânie, căci găsește nedrepte aceste manifestări de bucurie; el niciodată nu s-a bucurat de ceva, totuși a rămas totdeauna credincios tatălui său. Tatăl îi spune: „*Fiule, totdeauna ești cu mine și toate ale mele, ale tale sunt. Trebuie însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat*”.

Fiul: De ce fiul cel tânăr era numit „risipitor”?

Părintele: Risipitor este cel care își pierde, își risipește

averea fără socoteală, altfel spus este stricat, depravat etc., înțelesul este același. E un copil „rătăcit”.

Fiul: Care este învățătura acestei parabole, înțelesul ei?

Părintele: Înțelesul este bogat. Această parabolă este inepuizabilă. Cât privește învățătura ei, iat-o: La începutul acestei cărți, îți mai aduci aminte? – am vorbit despre creația omului – Adam – și despre căderea sa în păcat și cât de gravă fusese această cădere. Ei bine, parabola fiului risipitor ne învață aceeași dramă. Numai că Hristos stăruie asupra sărbătorii care urmează pocăinții fiului. Află, copile, ține minte bine că poți să ai nevoie de aceasta, căci povestea fiului risipitor este povestea oricărui om de la începutul lumii. Vezi, așa suntem toți, nu apreciem decât ce ne lipsește. Uite, un copil care are părinți, căruia nu-i lipsește nimic, trăiește fericit și nu-și cunoaște fericirea. Numai când o pierde își dă seama de ce a pierdut. Ți-o spun, că sunt și eu la fel cu toți, un fiu pierdut, nu m-am întors încă la Tatăl meu – Tatăl nostru – dar L-am întrezărit uneori, făcându-mi semn, căci nu vād bine.

Fiul: Dar tu cum ești un fiu risipitor? N-ai părea!

Părintele: Ba da! Când venim în lume, lumea ne atrage, când creștem cu vârsta, parfumul stăruitor pe care îl degajă lumea, ne sucește capul de multe ori: dorim să știm ce e această lume. Și, deși îl iubim pe Dumnezeu, îl părăsim pentru a ne trăi viața, precum mai devreme sau mai târziu ne vom părăsi părinții pă-mânțești. Plecăm departe și încetul cu încetul, în vârtej care ne înconjoară, îl uităm pe Acela care ne iubește mai presus de toate și Care ne este cel mai apro-

piat din toți și pe Care îl purtăm în lăuntru nostru. Vezi ce primire ne e făgăduită. Unde e pedeapsa? Am suferit-o deja fiind departe de El. Ne-am pedepsit noi înșine! La slaba noastră mișcare de schimbare, ce răspuns, ce sărbătoare! Când ne zărește, ne trage la El, chiar riscând a supăra pe fiul cel mare.

Fiul: Mie mi se pare că fratele mai mare avea oarecum dreptate!

Părintele: Nu te încrede în fratele mai mare: el este gelos și interesat, căci așteaptă recompensă pentru ceea ce socotește a fi meritele sale. Nu te încrede în el căci putem să-i semănăm chiar dacă aparent nu părăsim casa tatălui nicioată. Niciodată fiul mai mare nu și-a deschis inima la bunătatea și generozitatea tatălui și totuși: „*Dumnezeu este iubire și iubirea toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă...*” (I Cor. 13,7).

(Din volumul „Catehism ortodox, Viu este Dumnezeu”, București, Editura Harisma, 1992)

Premiul „Ecumenica” pe anul 2004

Pe data de 19 februarie, la Sala Radio din București, a avut loc Gala Premiilor Radio România Actualități, la care s-au decernat mai multe premii persoanelor cu o deosebită activitate în anul care a trecut. În cadrul acestei manifestări, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist a primit premiul „Ecumenica”, pentru contribuția pe care a avut-o în promovarea ecumenismului pe parcursul anului 2004. Premiul a fost înmănat reprezentantului Patriarhiei la acest eveniment, Prea Sfințitul Vincențiu Ploieșteanu, episcop vicar patriarhal. Prea Sfinția Sa a mulțumit pentru premiul acordat Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist și a vorbit despre deschiderea Bisericii Ortodoxe Române către toate popoarele și credințele, în sensul mărturisirii credinței în Hristos: „Este o mare bucurie ca în numele Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist să primesc acest premiu. Deviza Prea Fericirii Sale, care trebuie să fie și deviza tuturor creștinilor este cea pe care Însuși Mântui-

torul a subliniat-o: «În lume necazuri veți avea. Dar îndrăzniți căci Eu am biruit lumea». Deci să biruim lumea păcatului, a deznădejdii, lumea acestor încercări care vin asupra noastră. Să biruim toate acestea cu puterea lui Hristos. Iată poporul român este un popor generos. Este generos pentru că așa îl învață și credința creștin-ortodoxă, pe care majoritatea covârșitoare a acestui popor o mărturisește. Și iată, nu este deci de neînțeles, pentru ce mulți fii ai unor popoare prigonite, greu încercate și-au găsit liniștea, și-au găsit pacea cu fiii poporului român. Iată de ce și Biserica Ortodoxă Română consideră că este o datorie a ei să se deschidă tuturor: popoare și credințe, să-L mărturisească pe Hristos, să mărturisească generozitatea pe care poporul român o are prin Mântuitorul Iisus Hristos și să dea fiecăruia un cuvânt de pace și bunăvoință”. Alături de PF Părinte Teoctist, în cadrul galei au mai fost premiate și alte personalități ale culturii românești.

T. I.

Mănăstiri din România

Sâmbăta de Sus

Istoria Mănăstirii Brâncoveanu începe din secolul al XVII-lea. În anul 1654 satul și moșia din Sâmbăta de Sus au intrat în stăpânirea lui Preda Brâncoveanu, boier de loc din sudul Carpaților, care a construit o bisericuță din lemn pe valea râului. Pe locul acesteia, în jurul anului 1696, primul ctitor, domnitorul Constantin Brâncoveanu, boier de loc din sudul Carpaților, care a construit o bisericuță din lemn pe valea râului. Pe locul acesteia, în jurul anului 1696, primul ctitor, domnitorul Constantin Brâncoveanu, boier de loc din sudul Carpaților, care a construit o bisericuță din lemn pe valea râului. Pe locul acesteia, în jurul anului 1696, primul ctitor, domnitorul Constantin Brâncoveanu, boier de loc din sudul Carpaților, care a construit o bisericuță din lemn pe valea râului.

Însă în 1785, Viena, la cererea administrației catolice, a trimis pe generalul Preiss, să dărâme mănăstirea brâncovenilor. Chiliile au fost distruse complet, iar biserica a fost adusă în stare de ruină. Mănăstirea Brâncoveanu, ultimul mare bastion al apărării Ortodoxiei în Țara Făgărașului, a fost distrusă în acest an.

În decursul celor 140 de ani de părăsire în ruine de la data distrugerii, se cunosc mai multe încercări de restaurare a mănăstirii. Cinstea

de a deveni al doilea ctitor al Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus i-a revenit Mitropolitului Dr. Nicolae Bălan, care a început restaurarea bisericii în anul 1926. Sfințirea a fost făcută în anul 1946, după război.

Al treilea ctitor al Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus este ÎPS Antonie Plămădeală, ales în anul 1982 Arhiepiscop al Sibiuului, Mitropolit al Transilvaniei, Crișanei și Maramureșului. Î.P.S. Dr. Antonie Plămădeală a rezidit din temelie incinta Mănăstirii Brâncoveanu, lucrare începută în anul 1985.

După 208 ani de la dărâmarea ei în anul 1785, Mănăstirea Brâncoveanu a reînviat în ziua de duminică, 15 august 1993, la sărbătoarea „Adormirea Maicii Domnului”, când s-a sfințit biserica nouă ce poartă hramul Sfinților Martiri Brâncoveni, ca și întreaga mănăstire.

„A demonstra existența unei cauze primare a vieții – cauză imaterială, unică și infinit înțeleaptă – iată ființa supremă către care tinde filosofia. Această cauză primară este Dumnezeu. Omul de știință nu poate, deci, să se mulțumească a zice: cred în Dumnezeu ci, trebuie să afirme: «Știu că există»”.

N. Paulescu

Un premiu la Carnavalul Renascentist

În zilele de 11-13 februarie, la Jula s-a desfășurat, pentru a doua oară, Carnavalul Renascentist. La acest carnaval a participat și un grup de 14 fete de la grădinița de pe strada Galamb, care în fața Bibliotecii Orășene au prezentat un dans învățat cu educatoarele lor. După vizionarea programe-

lor, juriul a decis soarta premiilor care au fost acordate celor mai bune producții. În urma deciziei, copiii de la grădinița românească au luat un premiu special, în valoare de 20.000 forinți, ne-a informat *Cornelia Taga Mihăescu*, conducătoarea instituției.

Toma Iova

CURIOZITĂȚI din lumea tinerilor

Lucrare de licență pe pereții unui bar

Cristina Micu, o studentă a Facultății de Arte Plastice din Iași își face lucrarea de licență pe pereții unui bar din Bacău. Tânăra este studentă în anul IV la Secția Artă Murală și îi va duce pe membrii comisiei de examinare într-o discotecă, unde a început să își realizeze lucrarea. „De obicei studenții la arte își fac lucrările pe pereții facultății și, în fiecare an, sunt date jos pentru ca generațiile următoare să își poată face lucrările de licență. Eu am vrut ca pictura mea să reziste mai mult timp și să fie admirată de cât mai multă lume și, de ce nu, să îmi fac astfel și reclamă”, spune *Cristina Micu*. Lucrarea trebuie să fie gata până în luna iunie, când sunt programate examenele de licență.

Lucrarea se va întinde pe nouă pereți, având o suprafață de 50 de metri pătrați, dar va cuprinde și vitralii pictate pe mesele separeurilor și la baza unei fântâni arteziene. Materialele sunt varuri lavabile și sunt procurate de beneficiar. „Am găsit anunțul în ziar și m-am gândit că ar fi ceva inedit și mai puțin întâlnit în Bacău. Îmi place ce face și cred că va fi ceva frumos”, a afirmat proprietarul discotecii.

Chiar dacă discoteca va fi inaugurată înainte de luna mai, lucrările nu vor avea de suferit pentru că vor fi acoperite cu ceară, care le va proteja, pentru ca profesorii examinatori să poată vedea lucrarea.

Copil de trei ani, cel mai inteligent

Un copil de trei ani a devenit cel mai tânăr membru al grupului Mensa, din care fac parte oamenii cu cel mai mare coeficient de inteligență din Marea Britanie, după ce a fost supus unor teste de către psihologi.

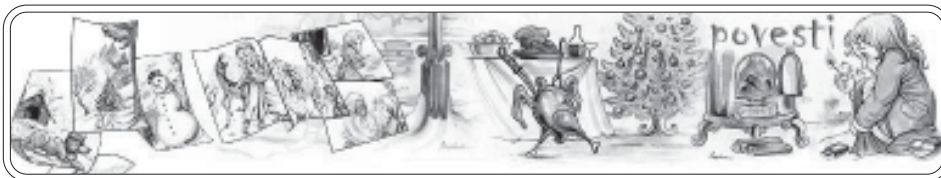
Mikhail Ali, din Leeds, a fost testat la Universitatea din York și a devenit unul dintre cei 25.500 de membri ai grupului Mensa. Aproape 30 dintre aceștia au zece ani.

Băiețelul a trebuit să rezolve mai multe teste de matematică și logică. Deși informația nu a fost confirmată încă, se pare că el are un coeficient de inteligență de 137, ceea ce îl situează printre primii 2% dintre cei mai inteligenți oameni din Marea Britanie. „Știam că este un copil deosebit. Ne uimește în fiecare zi, dar este totuși un copil. Se joacă și cere de mâncare, ca orice alt copil”, a spus mama băiețelului, în vârstă de 26 de ani.

Ghicitori

Mult îi place în cămară,
roade tot ce află-n cale,
vara, iarna poartă blană,
de pisici se teme... tare!
(șoricelul)

Stă pe câmp un ghemotoc
din blăniță sură,
speriat de umbra sa
brusc o ia la fugă.
(lepurașul)

Alice în Țara Minunilor (I)

Într-o după-amiază fierbinte de vară, Alice se plictisea șezând împreună cu sora sa la umbra unui copac. Deodată, văzu trecând un iepuraș alb. Iepurașul se opri, scoase un ceas din buzunar, se uită la el și porni grăbit mai departe. Arzând de curiozitate, Alice alergă după el și îl văzu făcând un salt și dispărând într-o scorbura uriaș, la poalele unui copac.

Într-o clipă, Alice îl urmă, fără să se întrebe nici un moment cum Dumnezeu avea să mai iasă de acolo. Descoperi că se prăvălea în aceea ce părea a fi un puț nespuns de adânc. Marginile acestuia erau înțesate cu rafturi și dulapuri, pline de cărți, lămpi și borcane, iar Alice cădea destul de încet ca să se uite la ele în trecere.

În cele din urmă, se opri pe o grămadă de frunze. Iepurele nu se mai vedea nicăieri, iar ea se afla acum într-o sală lungă și joasă. Scăpase teafără și, uitându-se în jur, zări o cheie aurie așezată pe o masă de sticlă. Încercă cheia la toate ușile și tocmai se pregătea să se

dea bătută, când observă o ușă mititică, în spatele unei perdele.

Alice izbuti să potrivească cheia în ușă. Iar când încercă să deschidă, spre bucuria ei, ușa se deschise. Privind prin deschizătura mare cât pentru o piscică, văzu o grădină minunată cu flori viu colorate.

Necăjită, Alice puse cheia la loc pe masa de sticlă. Dar, spre mirarea ei, pe masă apărură o sticlă, pe a cărei etichetă erau scrise cuvintele: „BEA-MĂ”.

Luă o înghițitură, dar băutura avea un gust atât de delicios, încât Alice o sorbi pe toată.

– Ce ciudat mă simt! spuse ea. Parcă intru la apă.

Și, într-adevăr, așa și era. Alice era acum înaltă doar de-o șchioapă. Chipul ise însenină la gândul că va încăpea pe ușă. Dar cheia se găsea încă pe masă și fetița înțelese că nu mai avea nici o cale de a ajunge la ea.

Dar nu trecu mult timp și Alice descoperi sub masă o cutiuță. În cutiuță era o prăjitură pe care era scris, cu litere din zahăr: „MĂNAN-CĂ-MĂ”. Alice mănăcă pră-

jitura și simți cum crește. Crescu atât de înaltă, încât ajunse cu capul în tavan.

– Acum n-o să mai încap pe ușa cea mică, spuse Alice și începu să plângă.

Iar lacrimile se adunară, formând o băltoacă mare în jurul ei.

Dintr-o dată, Alice auzi lipăitul unor piciorușe. Iepurele Alb reapăru, ținând în mâini o pereche de mănuși albe, din piele fină, și un evantai. Murmură:

– Of, Ducesă! Dacă mai întârzii s-a zis cu mine!

Zărind-o pe Alice, iepurele scăpă mănușile și evantaiul și o rupse la fugă. Alice ridică o mănușă și o puse în mână. Spre uimirea ei, i se potrivea perfect.

– Pesemne că iar am intrat la apă, spuse Alice.

Din nebagare de seamă, Alice alunecă – pleosc! – și se trezi până la bărbie în baltă de lacrimi pe care le vărsase pe când era mare. Întorcându-și ochii în jur, dădu peste un șoarece care căzuse și el în apă.

– Vai, Șoricelule, tu știi cum se iese din băltoaca asta? îl întrebă.

În timp ce Alice și Șoarecele continuau să înnoate prin baltă, aceasta se aglomerase cu tot felul de creaturi care căzuseră în ea; o Rață și o Broască Țestoasă, un Elefant și o Girafă, plus altele câteva. Apa începu să scadă, și curând Alice și Șoarecele putură să stea în picioare. Încercând să facă puțină conversație, Alice îi povesti Șoarecelui despre pisica ei, Dinah. Dar șoarecelui nu-i plăcea defel ce auzea, ba începu să tremure de frică.

(Continuarea poveștii
o veți putea citi
în numărul următor)

Dragi copii, în povestea de mai sus am ascuns 5 greșeli gramaticale. Căutați-le și trimiteți-le pe adresa redacției noastre (Jula, str. Gh. Doja nr. 8, cod. 5700). Primii trei câștigători vor primi de la noi, pe cale poștală, câte o carte de copii în limba română. Vă dorim succes!

Soluțiile greșelilor gramaticale din povestea publicată în nr. 7:

- favoritul – corect: favorita
- mănînce – corect: mănânce
- săl ia – corect: să-l ia
- subțiri – corect: subțire
- din aceea zi – corect: din acea zi

Bal pentru copiii din Chitighaz

Foto: Maria Sarca Zombai

Pentru a treia oară s-a organizat, vinerea trecută, 18 februarie, un bal de binefa-

cere pentru copilașii grădinițelor din Chitighaz, care a avut și un caracter de carnaval. Educatoarele și părinții, și în mod special copilașii, au oferit celor în jur de 150 de participanți, un program cultural-folcloric, după care a avut loc cina și petre-

cerea în beneficiul celor mici.

După informațiile primite de la conducătoarea grădinițelor Florica Otlăcan, venitul balului se va cheltui pentru înzestrarea grădiniței cu jucării și alte materiale auxiliare.

R. Pătcăș

Adevărat tărăboi copilăresc al mascaților din Julia

le formațiilor preferate, iar alții au dorit să ofere clipe plăcute și de mândrie publicului prin interpretarea unor scenete din povești în costume de animale, copaci și flori.

După prezentarea variatelor măști haioase, sponsorii balului au făcut posibil și în acest an tragerea tombolei cu multe emoții și cu adevărat tărăboi copilăresc.

- rita -

Școala generală românească din Julia s-a alăturat celor ce sărbătoresc perioada balurilor din luna februarie. Balul mascat al școlarilor julani s-a desfășurat la 16 februarie în prezența părinților și bunicilor mândri de copiii lor. Anul acesta iarăși au avut mare succes costumele de prințese și soldați, fluturași și zmei, clovni și sportivi, babe și bebeluși. Mulți dintre elevi au ales să fie pentru câteva minute vedete, cântând melodii-

Vrăjitori și prințese la Micherechi

Vinerea trecută, 18 februarie, grădinița din Micherechi a răsunat de veselie și bucurie, deoarece în această zi frumoasă de iarnă s-a organizat balul mascat, spre marea bucurie a copiilor. Educatoarele împreună cu părinții s-au

minunat de măștile cât mai variate. Pregătirile au început cu zile înainte, iar nerăbdarea copiilor a crescut de la o zi la alta, culminând în ziua mult așteptată. Serbarea a început separat în fiecare sală, unde am văzut copilași îmbrăcați, unii în măști reprezentând diferite animale: șoarece, pânteră, ursuleț și leu, iar alții au intrat personaje din poveștile și filmele cele mai cunoscute: omul-păianjen, vrăjitor, prințese și pitici. Veselia nu s-a restrâns doar la prezentarea individuală a costumelor, fiindcă în continuare a urmat petrecerea adevărată. Copiii grădiniței, împreună cu educatoarele, s-au adunat în sala de gimnastică, unde fiecare grupă a interpretat câte un program scurt, după ce „piticii” au cântat împreună cântece specifice carnavalului. În mij-

Foto: Tiberiu Netea

locul distracției, micii eroi și personajele din povești, ca să-și recupereze energiile consumate, au mâncat fructe și au băut sucuri pline cu vitamine, care au fost donate de către părinți. Ca totul să fie de neuitat, cei mai mici au primit câte o pălărie, iar cei mai mari ochelariidecorați de ei.

Cristian Martin

www.foaia.hu

Cupa Carnaval

La 25 februarie, pentru a treia oară se desfășoară Cupa Carnaval, organizată de Autogovernarea Românească și școala generală din Leucushaz, în colaborare cu Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. Competiția sportivă a școlilor românești se realizează în sala de sport din localitate, la care, în acest an, participă elevi din Aletea, Apateu, Bedeu, Cenadul Unguresc, Chitighaz, Darvaș, Julia, Leucushaz și Otlaca-Pustă. R. P.

Festivitate la Colegiul „Gojdu” din Oradea

Luni, 21 februarie s-au împlinit 86 de ani de când a fost pusă temelie Colegiului Național „Emanuil Gojdu” din Oradea. Aniversarea a fost sărbătorită vineri și sâmbătă, cu un ansamblu de evenimente.

Sărbătoarea a început încă de vineri, când elevii școlii au adus omagiile cunvenite patronului lor spiritual-

al. Sâmbătă a fost rândul cadrelor didactice, care, timp de aproximativ trei ore au prezentat lucrări despre viața și activitatea lui Emanuil Gojdu. Prezent, ca invitat de onoare, primarul Oradei, Petru Filip, a menționat că: „Prea puțini oameni cunosc personajul Gojdu, prea puțini sunt cei care știu ce a făcut el pentru emanciparea

tinerilor studenți din Transilvania, într-o perioadă în care accesul la învățământ era condiționat de capacitățile financiare ale fiecăruia. Consider că trebuie promovată mai mult în conștiința oamenilor această personalitate de mare calibrul”. Cu acest prilej a fost dezvelit bustul patronului spiritual al liceului. Festivitatea a conti-

nuat cu prezentarea unor volume închinat lui Gojdu: „Cartea Bicentenarului Emanuil Gojdu 1802-2002”, prezentată de Constantin Mălinaș, directorul Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai”. Volumul Mariei Berényi „Viața și activitatea lui Emanuil Gojdu, 1802-1870” a fost prezentat de directorul colegiului, Dorel Tîfor.

I. Kaupert

Joseph W. Boyle, un aventurier cu urme în istoria României

Un tânăr canadian, după ce strânge avere pe meleagurile Yukon-ului, în vremurile când mii de oameni porneau goana după aur spre Alaska, atrași de visul înăvuirii, nu se mulțumește cu succesele ce le obține în acest colț îndepărtat al lumii. Mănat de alte scopuri și idei mai nobile, sau poate doar de dragul aventurii, tânărul părăsește continentul american, iar anii de la sfârșitul primului război mondial îl găesc deja în Europa. În Rusia supraveghează și conduce lucrările de reconstrucție ale căilor ferate, distruse în timpul luptelor. Vârtejul epocii marcate de război și de revoluția bolșevică îl aruncă pe protagonistul nostru și în România, unde face mari servicii poporului român. Înlesnește evadarea mai multor prizonieri români din ghearele noilor stăpâni ai Rusiei, bolșevicii. De asemenea, face servicii guvernului de la București, aducând acasă de la Moscova tezaurul Curții Regale, care fusese scos din țară pentru a-l proteja de trupele germane. Cu ocazia acestor contacte cu românii, eroul aventurier îi îndrăgește nu numai pe români, ci și pe regina lor, Maria. În jurul iubirii canadianului cu cea mai frumoasă regină din Europa se țese o sensibilă și inedită poveste...

Dacă aceste câteva rânduri ar apărea într-o avanspremieră TV, ușor am putea crede că avem de-a face cu un film palpitant, care în seara zilei de sâmbătă, să zicem, ne-ar ține neclintii în fața micilor ecrane și ne-ar face să ținem pumnii strânși pentru eroul principal. Însă nu despre aceasta este vorba. Nu despre un personaj născut în fantezia unui scriitor sau scenograf, ci despre un om în carne și oase, a cărui poveste, recunosc, nu este lipsită de agitație, de rezolvări neașteptate, intrigi, șantaj și dragoste. Adică de tot ce caracterizează un adevărat film de acțiune. Nu știu după ce model real au format personajul lui James Bond, dar sunt convinși că și canadianul nostru, Joseph W. Boyle, ar putea fi modelul agentului 007.

De altfel, și următorul fragment din corespondența Reginei Maria parcă ne sugerează unul dintre eroii lui Jack London. „Un om ca

Joe Klondike se găsește numai unul într-un milion și sunt recunoscătoare lui Dumnezeu, Providenței, sau Sorții, aceea forță misterioasă ce mi l-a adus în cale” (Regina Maria, 12 August 1918). Acest citat dovedește sentimentele alese ale celei mai frumoase regine a Europei față de omul care a susținut cu toate puterile cauza României de pe la sfârșitul primului război mondial. Regina Maria – fiind inteligentă, distinsă, plină de eroism, fire optimistă, comunicativă – i-a impresionat pe mulți bărbați ai vremii, printre care pe Clemenceau și Churchill. ...Dar și pe canadianul Joe Boyle, despre care relatează: „Un bărbat fascinant, foarte curios, care nu are frică de nimica și care cu formidabilă sa voință reușește totdeauna. Adevăratul tip de aventurier despre care cărți sunt scrise”. (Regina Maria, 2 Martie 1918)

De fapt, fragmentele din corespondența Reginei, care conțin mărturisirea sentimentelor profunde, sunt noi și neobișnuite doar pentru noi, oamenii de astăzi. Relația soției englezoaice a regelui Ferdinand cu Boyle a fost cunoscută de apropiatii Curții Regale din București. Pentru ei a fost cert că cei doi s-au simpatizat și s-au respectat, în același timp. Joseph W. Boyle a fost atacat de mulți pentru rolul lui la Curte, fiind învinuit de a fi profitat de situația sa la palat, și în special pentru prietenia cu Regina Maria. Cu durere în suflet, Regina l-a rugat, prima dată la 20 iunie și apoi la 25 septembrie 1920, fiind presată de anturajul care o înconjura, să se distanțeze de palat. Boyle a părăsit Bucureștiul la 20 octombrie, ca apoi să mai revină doar pentru scurte vizite. S-au văzut ultima dată la 19 iunie 1921...

Să nu anticipăm, ci să vedem de la început această minunată poveste a unui erou uitat, despre care, dacă s-ar turna un film, acesta ar trebui să înceapă cu fraza: „Asemănările cu viața reală și cu personajele adevărate nu sunt deloc întâmplătoare”.

Cariera lui Joseph W. Boyle a început în Klondike, pe meleagurile Yukon-ului, unde mii de oameni veniseră să ajungă bogați, în goana după aur, dar unde ma-

ioritatea s-au ales cu nenorocire și moarte, în loc de râvnita avere. Împrejurările fuseseră atât de vitrege, încât numai cei mai puternici izbândeau. În Alaska sosise și eroul nostru, în 1897, fără bani, dar inteligent, iscusit și cu o voință neclintită. Datorită acestor calități, în 1916, când va părăsi regiunea, Boyle devenise deja un personaj bogat, cunoscut în Canada, America și Anglia.

Însă, de dragul unor alte aventuri, părăsește minele de aur care îi aduseseră faima. Pleacă la Londra, ca, apoi, în iunie 1917 să ajungă în Rusia, la Sankt Petersburg, fiind solicitat de o asociație americană a inginerilor să sprijine Rusia în refacerea căilor ferate. Rusia trăia vremuri zbuciumate: în februarie 1917 răbufnește revoluția bolșevică, țarul și familia sa dispar din istorie. Boyle, recunoscut atât în Anglia, cât și în America pentru capacitățile și abilitățile sale, ajunge să fie cunoscut și în România.

Curtea de la Cotroceni, prin Maria, avea relații de înrudire cu Anglia și cu Rusia țaristă. La sfârșitul anului 1917, Regele Ferdinand al României trimite un mesaj lui Boyle, rugându-l să salveze tezaurul familiei regale din mâinile bolșevicilor, care în anii precedenți războiului fusese trimis spre păstrare în Rusia.

Despre drumul lui Boyle spre România, precum și despre alte aspecte ale vieții lui, găsim detalii în articolul „Un erou uitat: J.W. Boyle” de dr. Francis Dworschak din Ottawa. Scrierea a fost publicată în „Asymetria”, o revistă de cultură din Paris: „Boyle are la dispoziție vagonul 451, un vagon elegant și mai ales blindat. Cum rușii semnează la 5 decembrie 1917 armistițiul cu puterile centrale, primul ministru român I. C. Brătianu dă in-

strucțiuni ambasadorului român la Petrograd, Constantin Diamandi, de a readuce în țară arhivele românești, bancnotele și imprimeria cât și tezaurul român și bijuteriile coroanei. Comandantul bolșevic, generalul Muraviev refuză restituirea. Boyle reușește totuși să obțină predarea arhivelor(...). Garnitura și grupul lui Boyle părăsesc Moscova spre Iași, unde era evacuată Casa Regală. Urmează o adevărată odisee: bolșevicii decuplează vagoanele, Boyle le recuperează, trec prin liniile de front între bolșevici și rușii albi ș.a.m.d. Înainte de Kiev nu mai au combustibil, Boyle organizează un lanț uman, și încarcă locomotiva cu lemn. În fine, ajung la 24 decembrie la Iași. Boyle primește de la regele Ferdinand decorația «Crucea Coroanei României».

În iunie 1918, Boyle are un atac cerebral, dar se refacă. Este invitat de Regina Maria la reședința de vară de la Bicaz, după care se reîntoarce în Canada. În iunie 1919, revine în România ca reprezentant al Misiunii Comerciale și al Crucii Roșii Canadiene: „Reîntors la București ca reprezentant oficial al Canadei pentru supravegherea ajutorului canadian (primul post semi-diplomatic al Canadei în România) devine implicit angajat al companiei de petrol „Anglo-Saxon Petrol Company” și Astra Română pentru dezvoltarea industriei petroliere române, dar este acuzat de profituri pecuniare personale. (...) A fost criticat de presa de stângă din România. A fost criticat un timp de Ion Brătianu, primul ministru după Coandă, care decidea cine lucrează la palat și cine nu, unde toți erau sub controlul lui, numai canadianul nu.” (Dr. Francis Dworschak: „Un erou uitat...”)

Invidia i-a determinat pe cei care au presat Curtea Regală să-l elimine de la Palat pe Boyle. Cu durere de suflet, regele și regina se supun. Boyle la 19 iunie 1921 își ia rămas bun pentru ultima oară de la familia regală. „Ți-a fost imposibil să-ți păstrezi pe vechiul tău prieten, și m-am dus. Nu mă lăsa să fiu o umbră în viața ta.” – scrie mai târziu Boyle într-o scrisoare, care apare și în Memoriile Reginei.

„Tot ce a făcut el, avea un scop precis: a întârzi ca-

pacitatea de rezistență militară a românilor și a rușilor împotriva Germaniei și mai târziu a rușilor albi împotriva bolșevicilor. A atras atenția tuturor cu care a vorbit la marele pericol ce-l va reprezenta o Rusie bolșevică în special dacă se va alia cu Germania. După semnarea mai târziu a acordului Ribbentrop-Molotov se spune că Churchill ar fi exclamat: «A avut dreptate Joe Boyle!»”. (Dr. F. Dworschak: „Un erou uitat: J.W. Boyle”)

Despre aportul lui Boyle adus României, poporului român și Casei Regale „s-ar putea scrie romane”, spune dr. F. Dworschak. Și, într-adevăr, canadianul a ajutat atât de mult România și cauza acestei țări, încât în această scriere nici nu am apucat să pomenim evenimente cum ar fi: eliberarea eroică a prizonierilor români la Odessa, organizarea transportului în Basarabia, eforturile lui pentru Astra-România și Shell de a utiliza în mod benefic România propriile rezerve de petrol, aranjarea primului acord economic din istorie între România și Canada. Și am putea continua cu multe alte favoruri aduse României, de pildă, și la tratativele de pace de la Londra și Paris.

După ce părăsește România, se instalează în Anglia și la 14 aprilie 1923 încetează din viață la vârsta de 56 de ani. În iunie 1983 osemintele lui Boyle au fost transferate și reînchinate în cimitirul din Woodstock, orașul lui natal.

„La intrarea în cimitirul presbiterian din Woodstock, în Canada, la sud de Toronto, te întâmpină un monument înalt. E ridicat într-o cinstită «Locotenent-Colonelului Joseph W. Boyle, Regele Klondike-ului și Salvatorul României». Monumentului îi aparține și o cruce, în stil ortodox, în colțul căreia tronează un «M». Puțini sunt aceia care își dau seama că este inițiala Reginei Maria a României, iar crucea veche, realizată dintr-o stâncă din Carpați este probabil donată chiar de ea”. Cu această introducere începe articolul lui Dworschak, pe baza căreia am încercat să-l prezentăm și noi pe Joe Boyle, protagonistul mai multor aventuri incredibile, care ne arată că istoria poate avea și o altă față...

Adam Bauer

– Sunt *Mihai Monoc*, și m-am născut în Săcal, pe 16 august 1942. Părinții mei au fost români, și eu sunt tot român. Tatăl meu este de-al locului, însă mama mea este româncă din România, de la Cheresig. Este aici, nu departe de noi, pe cealaltă parte a graniței – începe discuția interlocutorului meu.

– *Mai aveți rude în Cheresig cu care țineți legătura?*

– Da, sigur, am rude și acolo. Ținem legătura cu ei, ne mai și vizităm. Și câțiva verișori de-ai tatălui meu, vreo trei sau patru, trăiesc în România.

– *Dacă știu bine, vă ocupați cu agricultura. De când?*

– Din 1957. Mai precis după revoluția din 1956. Până atunci am terminat cu cele opt clase, și apoi am început să lucrez. La început am lucrat la Cooperativa Agricolă, ca tractorist, iar mai apoi ca mecanic. Mai apoi am început să mă ocup de creșterea animalelor și de agricultură. Într-o vreme, pe lângă acestea, am avut și sere. Din 1959 și până în 1990 am avut aici cooperativă. În vremea aceea, toată lumea a fost nevoită să intre în cooperativă, trebuia să devenim membri. Au fost câțiva care nu și-au lăsat pământul, dar marea majoritate a oamenilor a intrat, vrând-nevrând. Au venit oameni care ne îndrumau să intrăm de bunăvoie, deși nici ei nu intraseră decât cu o zi înainte. Asta știu din cauză că pe la noi a venit un fost coleg de armată de-al tatălui meu. M-a întrebat pe mine dacă este acasă, și eu i-am spus că nu-i. Mi-a mai spus el atunci că au fost împreună la armată, pe front, și totodată că nici el n-a intrat în cooperativă decât cu o zi înainte, iar acum l-au și trimis să adune oameni. Și nici măcar nu știa pentru ce anume. Așa mergeau lucrurile pe atunci.

– *Deci au vrut să-i facă pe oameni să intre cu orice preț?*

– Așa este. Dacă nu cu vorbă bună, atunci pe alte căi, dar au făcut tot posibilul să-i convingă pe oameni să intre în cooperativă.

– *Mult pământ ați pierdut atunci?*

– Totul, poate vreo 15 iugăre. Am avut și doi cai, de vreo trei ani, și pe aceia ni i-au luat. Și mașinile de semănat, tot ce am avut...

Aici îmbătrânește satul

Trecând de curând prin Bihor, m-am oprit în sătulețul Săcal. Aici am făcut cunoștință cu niște oameni gospodari, *Mihai și Irina Monoc*, care, asemenea multora, au trecut prin vi-

forul vremurilor trecute. Azi sunt niște oameni gospodari, agricultori, care își trăiesc viața liniștiți, bucurându-se în zilele bătrâneților de fiicele lor și familiile acestora.

În cooperativă cel mai greu a fost faptul că trebuia să lucrăm mult. Și nu toți au prins muncă ușoară. Însă poate cel mai greu de suportat a fost faptul că adesea trebuia să ascultăm de comanda unui om mai prost. Și trebuia să-l răbdăm ori era ori nu era bine ceea ce spunea. Aceasta apoi s-a terminat în 1990.

– *Ați reușit să vă recuperați pământul?*

– Nu tot. Doar parțial. Însă în anii cooperativei nu avea omul atâtea griji ca astăzi. De fiecare dată îți duceau acasă cele 250 de kg de porumb, și cu asta eram asigurați. Nu știam ce va veni după aceea. Mai apoi, când s-a desființat cooperativa, oamenii și-au vândut pământurile, pentru că nu și le puteau cultiva. De fapt nu știau dacă vor să mai cultive pământul, dar nici dacă vor mai avea posibilități să-l mai cultive. Așa că au preferat să-l vândă. Pe atunci se cumpăra la 500 de forinți o coroană de aur, un preț de nimic. Și câteodată se mai vindea coroana și la 400 de forinți. Am fost câțiva care am cumpărat, în speranța că îl vom putea cultiva și pe mai departe. Așa că mi-am luat și eu, vreo 30 de hectare. Nu e chiar așa mult. Tinerii erau cei care cumpărau mai mult.

– Adevărul este că oame-

nii nici nu prea aveau încredere în schimbările ce s-au produs după 1990 – preia discuția nană Irina. Nu știam ce va fi până la urmă. Și fata noastră mai mică a avut niște bănuți, și și-a cumpărat pământ de toți. Noi ne-am supărat atunci pe ea, că de ce nu și-a cumpărat o casă sau ceva, că poate pământul își va pierde valoarea, și atunci nu mai rămâne cu nimic. Dar lucrurile se pare că stau altfel.

– *De altfel, aveți pământuri bune pe aici?*

– În general da, spune stăpânul casei. Acum se vinde și la un preț de 15.000 de forinți o coroană de aur. Am făcut rău că nu am cumpărat mai mult atunci.

– *Și ce cultivă oamenii aici mai mult?*

– Grâu și porumb. La noi nu prea se ocupă nimeni cu grădinăritul. La Micherechi, spre exemplu, oamenii își pun ardei, castraveți în sere, zarzavaturi în grădini, însă la noi nimeni nu și seamănă grădinile, îmi spune nană Irina. Tinerii nu seamănă nimic, pentru că nu merită osteneala.

– *Nu merită osteneala?*

– Nu. Trebuie să sape, să semene, să cumpere semințe, deci e muncă multă. Apoi toată vara trebuie să sape buruienile. Așa că tinerii de azi preferă să nu cultive nimic. Ei au aproape

toți locuri de muncă. Numai cei mai în vârstă mai au câte ceva în grădină.

– *Animale mai aveți?*

– Da, sigur. Am și acum vaci, porci.

– *Și vă este rentabilă creșterea lor?*

– Dacă ar rămâne prețul lor așa cum e acum, atunci da, ar merita efortul. Dar asta ar însemna să nu se schimbe prețul nici la agricultură. Dar anul acesta nu am reușit să vindem cerealele nici la jumătatea prețului din 2003. Și la radio spune că seceră țărani, doar că nu ei seceră ci negustorii. Dar asta mereu a fost așa.

– Și din porumb aveam nevoie de o medie de 860 kg pe hectar, spune nană Irina. Dar pe aceasta nu aveam nici un câștig. Abia reușeam să ieșim la zero. Și această medie cu doar 200 kg de îngrășămintă pe hectar. Cine a dat mai mult, vreo 3–4 sute de kilograme, nu a produs cu mult mai mult, iar câștigul l-a dus uscătoria.

– *Cum v-ați cunoscut cu bărbatul dumneavoastră?*

– Eu sunt din Micherechi. Sunt născută Irina Borsechi, și m-am născut în 1948. Cu soțul meu m-am căsătorit în 1965. Tatăl meu a fost grădinar aici, și așa ne-am cunoscut.

– *Ne spuneți câteva cuvinte despre familia dumneavoastră?*

– Am două fete, prima e născută în 1966, *Irina*, iar cealaltă, *Maria*, e născută în 1969. Ambele au fost aici la grădiniță. Pe atunci la grădiniță era doar o grupă de limba română, în care umblau și ele. Azi însă sunt mai multe grupe, și în toată grădinița se învață și limba română. Mai apoi la școala generală le-am înscris tot la grupa de limba română. Încă în timpul cursului superior al școlii generale ambele fete s-au dus la Julia să învețe. După școala generală au terminat Liceul Românesc, iar mai apoi s-au dus la Szarvas, unde s-au pregătit pentru a deveni educatoare. Au învățat și limba română. Irina predă limba română și acum aici, la grădinița din Săcal. Maria stă la Berekböszörmény, ea nu mai predă, deși sunt și acolo români.

– *Nepoți aveți?*

– Da, am trei nepoți: doi băieți și o fetiță, pe nume *Florica, Zsolt și Ioan*. Toți trei sunt la școală.

– *Cu rudele din Micherechi țineți legătura?*

– Da, sigur, deși am ajuns un pic mai departe de sat. Ne vizităm reciproc, din când în când.

– *La biserică mergeți?*

– Soțul meu merge mai des, atunci când are timp. Din păcate, eu sufăr de diabet, și din cauza medicamentelor trebuie să stau mai mult acasă.

– Eu mă duc mereu atunci când pot, preia cuvântul bace Mihai. Însă adesea se întâmplă să nu mă pot duce, din cauza lucrului de la câmp. Se întâmplă des ca oamenii care lucrează la pământuri să aibă nevoie de ajutorul meu, sau suntem nevoiți să terminăm cât mai repede o fază sau alta a lucrărilor, așa că nu pot să mă duc. Dar cu toate acestea mă străduiesc să particip cât mai mult.

– *Aici tinerii mai vorbesc românește?*

– Nu mai vorbesc decât foarte puțin, îmi mărturisesc nană Irina. Sunt din ce în ce mai mulți care pleacă la oraș. Aici nu prea mai au din ce trăi, nu sunt locuri de muncă. Îmbătrânește satul. Dar acest fenomen cred că este peste tot.

Toma Iova

Autobiografică

Mama mea viața-ntreagă
A trăit fără bărbat.
Singurei eram în casă
Ploi cu grindină când bat.

Mama mea viața-ntreagă,
Stând la masă, și eu,
Se așază între mine
Și Preabunul Dumnezeu.

Oh, și crede-așa într-însul,
Că-n albastru văzul ei
Chipul lui de pe icoană
Se străvede sub scânteii.

Și eu țin atât la mama,
Că nîcîcînd nu îndrăznesc
Dumnezeul din privire
Să mă vîr să-l mîzgălesc.

Limba noastră cea română

Sărut vatra și-al ei nume
Care veșnic ne adună,
Vatra ce-a născut pe lume
Limba noastră cea română.

Când a Patriei ființă
Și-a ei rodnică țărână
Ce-a născut în suferință
Limba noastră cea română.

Pre pămînt străvechi și magic
Numai dînsa ni-i stăpîna:
Limba neamului meu dacic,
Limba noastră cea română.

În al limbilor tezaur
Pururea o să rămîna
Limba doinelor de aur,
Limba noastră cea română.

Dacă nu facem loc luminii

Mirelei și lui Cornel Fugaru

Suntem bătrîni cu-adevîrat
Dacă nu mai putem ridica
Mîinile spre cer;
Dacă nu am găsit trandafirul
Cu care să-năbușim
Gura clevetitoare;
Dacă ne pare că tinerii
Fură cîntecele noastre;
Și dacă, mame străine,
Nu mamele noastre,
Ne întind
O bucată de pâine și dacă
Ne-am uitat numele
Și nu mai vedem
Pe lama cuțitului
Sclipirea sîngelui frățesc.

Grigore Vieru a împlinit 70 de ani

*„Sunt suflet din sufletul neamului meu,
și-i simt bucuria și-amarul”*

Grigore Vieru este un nume de rezonanță în literatura română. Cel mai popular poet la ora actuală, fiu credincios al poporului, luminat și îmbucurat de spicul de grâu și strugurul de poamă, amărât și îndurerat de frunza tutunului și pesticidele din sol, el a izbutit să sintetizeze în creația sa lirismul suav și dramatismul tulburător, expresia simplă, nepretențioasă, aproape folclorică și gândul profund, miezos.

La baza operei poetice a lui Grigore Vieru stau trei motive simboluri: mama, pămîntul, iubirea. Fiecare poezie, fiecare vers, poetul le sapă adînc pînă ajunge la rîvnita apă vie a adevăratei inspirații poetice:

*„Mai bun noroc iș-avere
Mai re eu nu am
Decît în suflet graiul
Acestui pașnic neam.”*

Creația lui G. Vieru este strîns legată de viața și năzuințele poporului român, poetul nu poleiește și nici nu fotografiază viața, ci o trăiește profund.

Poetul basarabean Grigore Vieru a împlinit la 14 februarie venerabila vîrstă de 70 de ani. Poetul și, totodată, academicianul, a fost sărbătorit săptămîna trecută la București. În cadrul evenimentului au susținut conferințe despre activitatea poetului mai multe personalități importante ale vieții culturale românești printre care și președintele Academiei Române, Eugen Simion, președintele Uniunii Scriitorilor din România, Eugen Uricaru, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, Mihai Cimpoi și consilierul patriarhal Octavian Micu. Aniversarea lui Grigore Vieru a mai ocazionat prezența unor oameni de cultură din Basarabia, Bucovina, Serbia, Germania, Suedia și Statele Unite.

Grigore Vieru s-a născut în anul 1935 în fostul județ Hotin, de pe malul stîng al Prutului, în satul Pererița. A avut o copilărie tristă de copil orfan – tatăl viitorului poet a căzut în timpul celui de-al II-lea război mondial. În anii secetoși de după război, Grigore Vieru a compus primele poezii „*speriind cu ele lupul nopții din casă*.” Debutul său editorial s-a înregistrat în anul 1957, cu o plachetă de versuri pentru copii, intitulată „*Alarma*”. În anul 1958 a absolvit Facultatea de Filologie și Istorie a Institutului Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău. În 1964, apare poemul „*Legămînt*” dedicat lui Mihai Eminescu, iar în 1965 îi apare volumul „*Versuri pentru cititorii de toate vîrstele*” și în 1967, la Editura „*Lumina*” culegerea pentru copii „*Poezii de seama voastră*”. Cărțile de poezie pentru adulți pot fi asemuite cu o fereastră larg deschisă, prin care a năboit mult aer proaspăt în casa literelor românești. Remarcabile sunt culegerile „*Aproape*”, „*Un verde ne vede*”, „*Fiindcă iubesc*”. În anul 1968 îi apare volumul de versuri „*Numele tău*”, carte apreciată de critica literară drept cea mai originală apariție poetică.

În 1973 Grigore Vieru vine în România ca membru al unei delegații de scriitori și participă la întîlnirea cu redactorii revistei „*Secolul XX*”, Dan Haulică, Ștefan Augustin Doinaș, Ioanichie Olteanu, Geo Șerban și Tatiana Nicolescu. La întoarcerea la Chișinău declară că visul său a fost întotdeauna să treacă Prutul. În 1984, în volumul „*Scrieri Alese*”, Grigore Vieru reunește cele mai frumoase poezii și cîntece ale sale, ca și medalioane sau secvențe publicistice. Primește cea mai prestigioasă distincție internațională în domeniul literaturii pentru copii: Diploma de Onoare Andersen. În 1990 Grigore Vieru este ales Membru de Onoare al Academiei Române, iar în 1992 Academia îl propune pentru Premiul Nobel pentru Pace. Devine membru corespondent al Academiei Române în 1995.

R. Pățaș

„Grigore Vieru este un mare și adevărat poet. El transfigurează natura gândirii în natura naturii. Ne împrîmăvărează cu o toamnă de aur. Cartea lui de inimă pulsează și îmi influențează versul plin de dor, de curată și pură limpezire.”
Nichita Stănescu

Salvați-vă prin limbă

S-au otrăvit pe văi izvoare
Și mierea adunată-n floare.
S-a otrăvit barbar văzduhul –
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

S-a otrăvit privighetoarea
Și firul ploii și ninsoarea.
S-a otrăvit barbar văzduhul –
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

S-a otrăvit dulceața poamei
Și laptele din sânii mamei.
S-a otrăvit barbar văzduhul –
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

Frumoasă-i limba noastră

Pe ramul verde tace
O pasăre măiastră,
Cu drag și cu mirare
Ascultă limba noastră.

De-ar spune și cuvinte
Când cântă la fereastră,
Ea le-ar lua, știu bine,
Din, sfîntă, limba noastră.

Mai bine

Mai bine mă cunoaște
Cea care ură-mi poartă,
Ea știe când și unde
M-am îndreptat din poartă;
Prin care munți voi trece
Și peste care ape,
Ce țin ascuns sub frunte,
Ce tînu sub pleoape.
Nici tu care mă-nlînțui
Cu brațele, iubito,
Căzînd cu dor la pieptu-mi
Ca lacrima, topită;
Nici moartea, că e moarte,
Și cântă-adînc în mine,
Nici ea chiar nu mă știe
Așa de ntreg și bine.

Piedone intră în politică

Actorul italian **Bud Spencer**, cunoscut mai ales cu numele de **Piedone**, partener al lui **Terence Hill** în filmele gen „spaghetti western” din anii '70, a devenit candidat al partidului premierului **Silvio Berlusconi**, **Forza Italia**, la viitoarele alegeri regionale care se vor desfășura pe 3 și 4 aprilie. Atunci vor fi aleși noii lideri în 15 din cele 20 de regiuni italiene.

Numele adevărat al lui Bud Spencer este Carlo Pedersoli, iar cariera lui este interesantă. El s-a născut la Napoli în 1929. Și-a început cariera ca sportiv, în echipa de polo pe apă a Italiei, participând la Olimpiadele din 1952, la Helsinki, și din 1956, la Melbourne. Apoi, în 1967, a devenit cântăreț și actor, cu numele de Bud Spencer, un omagiu adus actorului său preferat, Spencer Tracy. A devenit faimos în întreaga lume cu filmele „Piedone Polițistul”, „Piedone la Hong Kong” și „Piedone Africanul”, realizate în perioada 1973–1980. Peliculele nu au rămas în istoria cinematografiei, dar i-au adus faimă și bani. Piedone era eroul popular care snopea în bătaie vreo 30 de gangsteri odată, fără arme, numai cu forța pumnilor săi imenși.

După o lungă perioadă de inactivitate, Carlo Pedersoli a cunoscut un nou moment de popularitate în 2001, când a jucat în filmul lui Ermanno Olmi, „Cântând în spatele paravanului”,

demonstrând, probabil pentru prima dată, că este un adevărat actor.

Zilele trecute, la Roma, Bud a anunțat că va intra în politică. El a declarat: „La 75 de ani și 100 de kilograme, îmi rămân numai două posibilități: ori devin balerin, ori politician.”

Alegerile regionale din aprilie sunt considerate un test politic important, în vederea alegerilor parlamentare din primăvara anului 2006. Opoziția de centru stânga din Italia l-a acuzat pe Berlusconi de politică-spectacol. Candidatura lui Bud Spencer ar confirma acest lucru. Popularitatea premierului italian a scăzut mult în ultima perioadă, după cum demonstrează sondajele de opinie. Iar candidatura unui personaj de talia lui Bud Spencer ar fi menită să învioreze puțin popularitatea lui Berlusconi. Conferința de presă de la Roma, în care a fost prezentată oficial această candidatură, a fost ca o scenă de film, suprarealistă, felliniană.

Peste 166 de candidaturi la Premiul Nobel pentru Pace

La Premiul Nobel pentru Pace 2005 au fost anunțate peste 166 de candidaturi, susține Institutul Nobel. Lista aspiranților îi include pe fostul secretar de stat al SUA, **Colin Powell**, pe **Viktor Iușcenko**, președintele ucrainean și chiar pe cântărețul irlandez **Bono** de la formația **U2**, informează **France Presse**.

Termenul limită de depunere a candidaturilor la Premiul Nobel pentru Pace 2005 a fost 1 februarie, dar se ia în considerare data expedierii prin poșta a propunerii, care poate

veni din partea parlamentarilor și miniștrilor din toate țările lumii, a unor foști laureați ai prestigiosului premiu, precum și a unor universitari.

Numele laureaților, cel mult trei, vor fi cunoscute spre jumătatea lunii octombrie. Ceremonia de decernare a Premiului va avea loc în data de 10 decembrie la Oslo. Acest premiu Nobel este singurul decernat în capitala norvegiană, celelalte premii din această categorie fiind înmânate laureaților la Stockholm, în Suedia.

Celebritatea prostește

Oamenii încep să se comporte prostește imediat ce devin celebri, a declarat actorul **Bill Murray**. Această etapă durează un an sau doi, a adăugat actorul, precizând că și el a trecut prin asta. „După doi ani, trebuie să revii la realitate, altfel pagubele sunt ireparabile și rămâi toată viața un idiot celebru”, a continuat el. Din acest motiv, actorul alege filmele în care joacă în funcție de scenariu și de echipa de realizare. „O echipă simpatică contează mai mult

decât onorariul foarte mare sau locurile de filmare exotice”, adaugă el. Nominalizat la Oscar în 2004 pentru rolul din „Lost in Translation”, actorul, în vârstă de 54 de ani, joacă rolul principal din „The Life Aquatic with Steve Zissou” regizat de Wes Anderson.

Foaia pe internet:

www.foaia.hu

Record mondial la sărut

Doi tineri din Bavaria au stabilit un nou record mondial la sărut, după ce s-au sărutat franțuzește timp de 31 de ore, luni și marți. **Pamela Stern**, în vârstă de 19 ani, și **Matthias Brandstetter**, în vârstă de 24 de ani, originari din Thalmaessing, în apropiere de Nuremberg, au eliminat din competiție alte șase cupluri înscrise. Potrivit Guinness Book, recordul anterior fusese stabilit pe 5 decembrie 2001 de doi americani din New Jersey, **Rich Langley** și **Louisa Almedovar**. Sărutul lor a durat 30 de ore, 59 de minute și 27 secunde.

SĂ RÂDEAM!

Vasile și bidiviul

Întorcându-se de la coasă, cu căruța plină, Vasile își mână de zor calul. În faptul serii fiind își biciuia bidiviul din ce în ce mai tare. La un moment dat, sătul de atâta cotonogea, calul se oprește în drum, se întoarce către Vasile, și cu o privire plină de expresivitate îi spune: – Măi Vasile, dă-o mă-n aia mă-sii de treabă! Dai în mine ca într-o vită. Nu te gândești că sunt și eu din carne, că simt fiecare lovitură și sufăr enorm. Ce dracu' mă Vasile...

Auzindu-și calul vorbind, îngrozit, Vasile aruncă hăturile din mâini și o rupse la fugă peste fânețe livid la față. Credinciosul lui câine îl urmă îndeaproape. La un moment dat, obosit, Vasile se opri și se așeză pe o piatră. La scurt timp sosi și câinele care, gâfâind, îi spuse: – Bă Vasile, să fiu al dra-

cului, ce m-a speriat calul ăla când a început să vorbească.

☺ ☺ ☺

Ardeleanul și ouăle

În stația de tramvai, un ardelean se avântă înăuntru, pune plasa pe un scaun (să-l ocupe) și se duce să taxeze după care se așează pe plasă:

– Auuu... ouăle...!!!

– Aveați ouă în plasă? întreabă un călător.

– Nu... CUIE!!! răspunde ardeleanul.

☺ ☺ ☺

Parașutism ardelenesc

Un ardelean se duce la școala de parașutiști și după antrenamentele de rigoare a urmat și primul salt. După un timp vine și rândul lui să sară. Instructorul îi spune:

– Numeri până la zece și apoi îți deschizi parașuta.

Ardeleanu' sare și cei din avion văd cum cade și tot cade și tot nu-și deschide

parașuta. Dar ardeleanu' a avut noroc că a aterizat pe o căpiță de fân. Instructorul aterizează și după o oră ajunge la căpița respectivă. Se grăbește să vadă dacă ardeleanu' a pățit ceva. Când colo îl aude:

– No... apoi... șapte.

☺ ☺ ☺

Vaca ardeleanului

În Ardeal se strigă vecinii de pe-un deal pe celălalt:

– Măăă... vecineee!...

– Care-i baiu măăă?!...

– Tu ce-ai dat la vaca ta când o fost beteagă?

– „Fotoghin” măăă!...

– Trece o săptămână...

– Măăă... vecineee!...

– Ce-i baiu măăă!...

– Da-poi ce-ai zis c-ai dat la vaca ta când o fost beteagă?

– „Fotoghin” măăă!...

– Păi da vaca mea o murit măi!...

– Și-a mea măăă!...

Tenis de masă

O arădeancă printre cele
mai mari talente ale lumii

Junioara **Daniela Dodean** are numai 16 ani, dar este deja campioană națională în categoria senioarelor la tenis de masă. Ea este reprezentanta unei generații noi de excepție, care tinde să depășească gloria **Otiliei Bădescu** și a **Mihalei Șteff**. La 8 ani, arădeanca câștigase deja primul titlu de campioană națională. De atunci, titlurile s-au succedat fără întrerupere, în 2002 cucerind coroana europeană a cadetelor.

În prezent, se află în primul an de juniorat, evoluând în paralel în competițiile rezervate celor de vârstă ei, precum și la senioare. De curând a debutat și în echipa națională, contribuind la victoria cu 3-0 asupra Franței, din preliminariile Campionatului European. Secretul acestor performanțe ni-l spune chiar ea: „Mă antrenez de două ori pe zi, o ședință de pregătire durând două ore sau două ore și jumătate. Antrenamentul a devenit un fel de drog pentru mine, nu pot să stau mai mult de o zi fără să mă pregătesc. Jocul mi-a intrat în sânge”. Alături de constanțencele **Iulia Necula** și **Eliza Samara**, Daniela face parte

dintr-o generație de excepție a tenisului de masă românesc, medaliată cu bronz la campionatele mondiale de juniori de anul trecut. Daniela este inclusă de Federația Internațională de Tenis de Masă într-un program special denumit „Eurotalente”, menit să pregătească cele mai bune jucătoare tinere din Europa pentru confruntările cu rivalele lor asiatice. Astfel, forul european organizează cantonamente în care se antrenează împreună zece dintre cele mai promițătoare jucătoare de pe continent, la ultimul dintre ele, cel de la Viena, fiind invitată și campioana României. „Este o jucătoare foarte bună, ambițioasă, și nu are

cum să nu reușească. Îmi amintește de mine când aveam aceeași vârstă”, o caracterizează **Otilia Bădescu**, campioană europeană în anul 2003, care evoluează în campionatul ungar.

Handbal

Două echipe în sferturile de finală

Silcotub Zalău și Rapid CFR București au reușit să se califice în sferturile de finală

La București, Rapid avea de recuperat un singur gol din primul meci disputat în Turcia, pierdut cu 37-38 în fața lui Havelsan Ankara, în optimile Cupei Cupelor. Returul se anunța lejer, numai că formația turcă și-a vândut foarte scump pielea și a cedat abia pe final, Rapid impunându-se cu 44-41. Meciul a fost extrem de emoționant, calificarea rapidistelor fiind decisă în ultimele secunde de joc. Golurile giuleștencelor au fost marcate de **Amelia Busuiocanu** (11), **Cristina Vărzaru** (10), **Elena Moise** (10), **Carmen Buceschi** (6), **Alina Dobrin** (4), **Simona Ivana** (2), **Aneta Gheorghe** (1).

lă ale cupelor europene de handbal feminin după câte un final de partid dramatic.

Și mai dramatică a fost partida susținută de Silcotub Zalău în optimile Cupei EHF. Până la urmă, campioana României a reușit să pătrundă printre cele mai bune opt echipe din Cupa EHF, după ce a eliminat formația franceză HAC La Havre. În tur românele pierduseră cu 27-32, diferența de 5 goluri fiind recuperată în retur, duminică la Zalău. Elevele lui **Gheorghe Tadici** s-au impus cu 28-23 și s-au calificat datorită golurilor mai multe înscrise în deplasare. Silcotub a avut mari probleme la lot, **Motogna** (însărcinată), **Bologa** și **Nichita** (ambele cu probleme la tendoane) stând în tribună. Victoria celor din Zalău este cu atât mai prețioasă cu cât în timpul meciului jocul a fost condus de franțuzoaice, dar în ultimele patru minute românele au reușit să marcheze de trei ori, fără să mai primească nici unul. Tensiunea a fost și mai mare în ultimele secunde, când posesia mingii le aparținea oaspetelor. Un plus de optimism pentru ardelence înseamnă și faptul că golul calificării a fost marcat de o tânără de numai 17 ani, **Adriana Holhoș**.

Fotbal

Tibi Ghioane
a reluat antrenamentele

Internaționalul român **Tiberiu Ghioane** se simte mult mai bine după accidentul cerebral avut în urmă cu trei săptămâni și a revenit la antrenamentele lui Dinamo Kiev.

Ultimele controale medicale efectuate la clinica germană „Charité Mitte” au confirmat diagnosticele anterioare, fotbalistul neavând în prezent nici un fel de restricții privind efor-

tul fizic. Cu toate acestea, Tibi nu a făcut deplasarea pentru returul din Cupa UEFA, cu Villarreal, dar continuă să se pregătească fără restricții în capitala Ucrainei. Deocamdată, internaționalul român este cu mult în urmă din punct de vedere al pregătirii fizice, însă oficialii lui Dinamo Kiev speră ca el să revină cât mai repede în meciurile oficiale.

Au jucat bine,
dar inefficient

După calificarea din faza de grupe a Cupei UEFA, Steaua București a jucat meciul din tur împotriva deținătoarei celei de-a doua cupă europeană. Valencia, campioana Spaniei en-titre a câștigat cu scorul de 2-0, primul meci, disputat pe teren propriu. Partida a avut loc miercură trecută, iar în momentul apariției revistei noastre s-a disputat și meciul retur, despre care vă putem informa numai săptămâna viitoare. Echipa antrenată de **Walter Zenga** a păstrat puține șanse de calificare, cu toate că înfățișarea jocului nu indica o diferență de două goluri între cele două formații.

Contra și Moldovan
sunt deja la Timișoara

Echipa lui **Cosmin Olăroiu** s-a întregit cu cei doi internaționali români, **Viorel Moldovan** și **Cosmin Contra** și astfel numără șase jucători care au evoluat deja în echipa reprezentativă a României. Moldovan s-a reîntors în țară din Elveția, iar Contra a revenit la echipa sa de suflet – fiind bănățean – în formă de împrumut al lui Atletico Madrid. „Acum 2-3 luni eram în Anglia și nici nu mă gândeam că o să joc la Timișoara. Această revenire a mea în campionatul intern poate să fie un pas înapoi, dar poate să fie și unul înainte, dacă joc bine”, a declarat fostul fundaș al lui Milan, iar referitor la obiectivul echipei, evitarea retrogradării, pe care Poli îl are în acest retur, a precizat: „Echipa e la retrogradare, nu poți să zici altceva. La Poli mai e de lucru. Sunt 10, poate 12 jucători noi și e greu să faci o echipă bună în trei săptămâni sau o lună de cantonament. Poli se poate bate, în mo-

mentul de față cu Steaua, Dinamo și Rapid în meci direct, atât.” Olăroiu a declarat că toți jucătorii din lot sunt pe cale bună de a însuși trecerea la sistemul de joc 4-4-2 și că speră într-un început bun, deoarece echipa are nevoie de experiențe pozitive în lupta pentru evitarea retrogradării. Poli Timișoara va înce-

pe sezonul de primăvară pe teren propriu, probabil în fața a 40.000 de spectatori, împotriva revelației campionatului CFR Cluj, pe data de 3 martie, vineri.

ROMÂNIA

Luni 28 februarie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Film. Numai foc și pară 10.50 Sub semnul soarelui 11.35 Teleenciclopedia (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Pro Patria 14.30 Kronika 15.55 Sănătate pentru toți! 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Alege cântecul! Eurovision 2005. 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surorile Bronte. Documentar 20.10 Ochiul magic 21.10 Vorbe despre fapte 22.10 Jurnalul TVR 22.40 Nocturne 23.40 Film. Mirosul de papaya verde 1.25 Jurnalul TVR 2.20 Film. O idilă cu bucluc.

Marți 1 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Nocturne (R) 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Tezaur folcloric (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco 15.00 Kronika 15.55 TVR în direct 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Alege cântecul! Eurovision 2005. 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. O iubire fără sfârșit 21.10 Vorbe despre fapte 22.10 Jurnalul TVR 22.40 Film. Îndrăgostiții de la Hotel Nil 0.10 Cinci minute de cultură 0.20 Serial. Felicity.

Miercuri 2 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avangremieră 9.10 Serial. Orice e posibil 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 O vedetă... populară (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30 ...Sed Lex! 15.00 Conviuțuri 15.55 TVR în direct 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Alege cântecul! Eurovision 2005. 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Furtuna 20.45 Avangremieră 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Misterul Silkwood 0.40 Cinci minute de cultură 0.50 Serial. Felicity 1.40 Jurnalul TVR (R).

Paul Trașcă și Filip Stoler
în Agenția 2 Fără un sfert

Joi 3 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avangremieră 9.10 Serial. Orice e posibil 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Stele... de 5 stele (R) 12.00 Sănătate pentru toți! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akzente 15.55 TVR în direct 16.25 Serial. Portul miracolelor 17.20 Știrea zilei 17.40 Alege cântecul! Eurovision 2005. 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Telecinemateca: Yankeii 21.35 Garantat 100% (R) 12.00 Tennis. Cupa Davis: România-Belarus 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Stele... de 5 stele 20.00 Școala vedetelor 21.30 Serial. Crime și investigații 22.30 22.50 Film. Nici o veste de la Dumnezeu 0.50 Cinci minute de cultură 1.00 Serial. Felicity 1.50 Jurnalul TVR (R).

Vineri 4 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avangremieră 9.10 Serial. Orice e posibil 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 10.55 Eurodisper 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Tennis. Cupa Davis: România-Belarus 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Stele... de 5 stele 20.00 Școala vedetelor 21.30 Serial. Crime și investigații 22.30 22.50 Film. Nici o veste de la Dumnezeu 0.50 Cinci minute de cultură 1.00 Serial. Felicity 1.50 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 5 martie

6.00 Ceasul deșteptător 7.20 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Serial. Orice e posibil 9.35 Avangremieră 9.45 Spectacolul lumii 10.15 Serial. Justiție militară 11.05 Magia filmului 11.25 Film. Fugarii 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Lumea-n care trăim 14.00 Tennis. Cupa Davis: România-Belarus (1 meci de dublu) 16.50 Alege cântecul! Eurovision 2005. 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Selecția Națională Eurovision 2005. 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Film. Dezastrul 23.50 Formula 1. 1.00 Jurnalul TVR.

Duminică 6 martie

6.00 Universal credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Debut 50 plus 9.45 Orizont 2007 10.45 Viața satului 12.00 Tennis. Cupa Davis: România-Belarus (2 meciuri de simplu) 17.50 Tragerile Specială Loto 6/49 a Anului Nou 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Fotbal: Dinamo-Farul Constanța 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Film. Laura 23.40 Serial. Există minuni?

TVR

Luni 28 februarie

7.30 Minorități sub trei dictaturi (R) 8.00 Poftă bună! (R) 8.30 Atenție, se cântă! (R) 9.30 D'ale lu' Mitică (R) 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Colegiul ciudățeniilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Zestrea românilor 18.00 Fotbal în sală: Futsal Timișoara-MGA București 19.30 Limita de sus e cerul 20.00 Neuitatele personaj 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Anotimpul crimelor 23.00 Serial. 23.50 Magazin IT (R) 0.20 Film (R) Bărbatul de la Hotelul Ritz.

Cătălin Măruță în Tonomatul DP 2

Marți 1 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 la...și vezi. Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Colegiul ciudățeniilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Maria Bonita 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Monștrii apelor 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Vise pierdute, vise regăsite 23.00 Serial. Stargate 23.50 Serial (R) Dragul Raymond 0.20 Film. Cei răi.

Miercuri 2 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Te vezi din Banat. Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Minorități sub trei dictaturi 18.00 Serial. Maria Bonita 19.15 Serial. Dragul de Raymond 19.45 Galele TVR2 20.00 Omul între soft și moft 20.30 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. După furtună 23.00 Serial (R) Colecționarul de suflute.

Joi 3 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Sănătate naturistă 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Dragul de Raymond 19.30 În lumea adâncurilor 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Neînsemnați 23.00 Serial. A fost odată hot.

Vineri 4 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Lecția de privit 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 În țara faraonilor 20.00 NBA Action. Documentar 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lu' Mitică 22.15 Serial. Umbrele întinericului.

Sâmbătă 5 martie

7.30 Fantomele Dunării. Documentar 8.00 Universal cunoașterii 9.00 Buburuze și alte Găze 9.30 Steluțe pentru Europa 10.00 Baschet (R) Miami Heat-Sacramento Kings 11.00 Top Sport 11.30 Magazin IT 12.00 Serial. Vânt și nor 12.55 Acum este...Maxima 13.00 Televiziunea, dragostea mea 14.00 Fotbal: U Craiova-FC Argeș 16.00 Via Sacra 17.00 Serial. Miracole 18.00 Serial. Sabrina 18.30 Atletism 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Festivalul Cântecului Italian San Remo 2005.

Duminică 6 martie

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Natură și aventură 9.30 Arca lui Noe 10.00 H...ora prichindelilor 11.00 Două roți 11.30 Atlas 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Piersic Show 15.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Întoarcere în Paradis 17.00 Atletism 20.00 Serial. Sabrina 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Și dacă mâine va veni 22.15 Film. Inimă devastată 23.50 Rock Forum.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

28 FEBRUARIE, LUNI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

1 MARTIE, MARȚI (Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

2 MARTIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangremieră „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

3 MARTIE, JOI (Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

4 MARTIE, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foia românească” 10.55: Avangremieră „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

5 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe unde le Europei” – magazin euroregional 15.58: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

2 martie 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 4 martie 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în Limba Română a Televiziunii Maghiare va prezenta un reportaj realizat cu ocazia spectacolului de la Giula al Teatrului „Vis”. Actorii români au montat piesa „Lecția” de Eugen Ionesco. În continuare veți putea urmări secvențe înregistrate la concertul din Budapesta al renumitului interpret de jazz Harry Tavitian.

Realizator: Ștefan Crâsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 28 februarie 2005

16.00–16.55 Teleaudiența 16.55–17.00 Vorbiți corect 17.00–17.30 Universul culturii 17.30–18.00 Știri regionale.

Marți, 1 martie 2005

16.00–17.30 Emisiune specială de 1 Martie 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 2 martie 2005

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) 16.30–17.30 Viața la țară 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 3 martie 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) 16.30–17.00 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00–17.30 Exclusiv 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 4 martie 2005

16.00–16.30 Clubul de vineri 16.30–17.30 Cu noi în familie 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 5 martie 2005

16.00–16.15 Magazin științific 16.15–16.30 Zona IT 16.30–17.45 În prelungiri 17.45–18.00 Știri regionale.

Duminică, 6 martie 2005

16.00–17.30 Cântecul de acasă 17.00–18.00 Campionatul european de atletism în sală.

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/
indexrom.html

La Micherechi, un bal în spirit tineresc

În speranța că marea majoritate a participanților la bal vor fi tineri, organizatorii s-au gândit ca, în acest an, balul românesc din Micherechi să se desfășoare într-un

mod deosebit față de anii trecuți. La manifestarea din sâmbăta trecută au participat și dansatorii Echipei de Păstrare a Tradițiilor „Gheorghe Nistor”, prin a căror prezență

s-a asigurat atmosfera plăcută. Între orele 19.00 și 22.00 a evoluat pe scenă Ansamblul Artistic Profesionist „Crișana”, care a fost responsabil pentru buna atmosferă. După cină, ca o scurtă pauză, oamenii au stat de vorbă, și cam greu le poneau picioarele la dans pe muzica populară. De la ora 22.00, balul a continuat cu porțile deschise, când scena a fost ocupată de cântărețul Lucian Sereș, împreună cu formația sa. Aceasta este o trupă foarte mult iubită de micherecheni, care a mai evoluat de numeroase ori și care a demonstrat că știe să creeze o atmosferă de petrecere, pe placul

tinerilor. Ce atrage tineretul către această muzică de petrecere? Sereș poate știe ceva. În piesele sale, cântărețul orădean descrie „viața cea dulce”, tinerețea, dragostea și extremitățile cu care omul se confruntă zilnic, sărăcia și bogăția, viața și moartea. Deci, după ce au apărut pe scenă cei trei băieți, îndată s-a schimbat tonul distracției. Nu doar cei tineri, dar și cei mai în vârstă au dansat, iar cei care știau piesele, mai și cântau. Înainte de miezul nopții a fost tragerea tombolei, la

care cei mai norocoși au câștigat cadouri valoroase. Premiul principal a fost un DVD-player, pe care l-a câștigat familia lui Vasile Ruja.

Cântăreții din Oradea, pe lângă cele mai cunoscute melodii populare, au interpretat o adevărată varietate de muzică, de la manele până la cântece de petrecere, astfel alcătuind o ambianță fermecătoare, care a asigurat distracția până în zori.

Cristian Martin

Petrecere la Medgyesegyháza

Pe data de 19 februarie, și românii din Medgyesegyháza au ținut tradiționalul bal românesc. La începutul manifestării, președintele

Autogovernării Românești din localitate, Daniel Negrea, a salutat oaspeții invitați, reprezentanții autogovernărilor românești care au venit la acest bal.

După acestea primarul localității a deschis oficial petrecerea. În cuvântul său a accentuat importanța faptului că întreținem legături bune unii cu ceilalți, și încercăm să ne cunoaștem unii pe alții, spunând că s-ar bucura mult dacă și România ar intra cât mai curând în Uniunea Europeană. Apoi a avut loc programul elevilor. Acesta a început cu repertoriul prezentat de corul de elevi din Bătania, dirijat de Cristian Stăvaru, profesor de muzică al școlii românești din localitate, după care elevii aceleiași școli au prezentat o suită de

dansuri populare românești și maghiare, instruiți fiind de către profesorul Ioan Ruja. Sala hanului Hegedűs, unde s-a desfășurat balul, a fost plină de musafiri. Într-o

organizare de excepție, cei peste 200 de participanți au petrecut pe muzica unei formații sosite din Sântana, România.

Toma Iova

Foto: Ioan Ruja

FOAIA
românească
25 FEBRUARIE 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcș, Cristian Martin, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.